De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 59. KAAPSTAD, DONDERDAG, 31 OCTOBER 1889. NO. 5,273.

Hoofd Onderwijzer Benoodigd te Kroonstad, in den Oranje Vrijstaat.

APPLICATIES voor de betrekking van Hoofd Onderwijzer in de Gouvernements Districts School te Kroonstad, O.V.S., zullen door den Ondergeteekende ingewacht worden tot op 14 DECEMBER 1889.

Gouvernements Salaris £140 per jaar, met vrije woning, benevens de schoolgelden der leerlingen, met inachtneming van Art. 52, Ordonnantie 17, 1884 (waarbij de hoofdonderwijzer verpligt is bijtedragen tot gedeeltelijke bezoldiging van één of meer hulponderwijzers, namelijk een derde van het salaris.

Een gehuwd persoon, die in staat is kostleerlingen intenemen, zal de voorkeur hebben.

Sollicitanten moeten de bij de wet vereischte getuigschriften van bekwaamheid en goed zedelijk gedrag inlevere.

JCS. P. VAN ZIJL,
Landdrost en Voorzitter der Schoolcommissie.

Landdrostkantoor, Kroonstad, O.V.S., 21 Oct. 1889.

STELLENBOSCH.

EEN vertooning van Wijnen gemaakt op het Europesche stelsel zal gehouden worden op DONDERDAG, 14 NOVEMBER A.S., voor de Gouvernements Prijzen, slechts Personen van het distrikt kunnen competeeren voor een prijs, namelijk:—

Groendruif en Hermitage elk 1ste prijs £12, 2de £7, 3de £3. Steenwijn, 1ste prijs £8, 2de £4. 3de £2. Pontac en Hanepoot elk 1ste prijs £5, 2de £2 10s., 3de £1.

Proefjes niet later dan DINGSDAG om 4 ure n.m. te worden ingezonden, 3 bottels voor elke proeve.

DINGSDAG, 12 NOVEMBER, zal een bijeenkomst worden gehouden van de leden van het Landbouwgenootschap, ter verrigten van alle zaken in betrekking met den Landbouw en van 't Landbouwgenootschap.

G. L. MEIRING,
Secretaris.

26 October 1889.

ADVERTENTIE.

KOMEN AANLOOPEN, op de Plaats "Josephs Kraal," Moordenaars Karroo, een ligt bruine MUILEZEL, omtrent 6 jaren oud, en gemerkt linkeroor half-maan van voren. De Eigenaar kan het Dier terug bekomen, mits hij alle billijke kosten betaalt.

G. ESTERHUIJSEN.

Josephs Kraal,
29 October 1889.

GETROUWD, met Speciale Licentie, te Malmesbury, door den Weleerw. C. FABIE, de heer JOHANNES GIJSBERTUS FAURE HOLM, van Stellenbosch, met mejufv. de Weduwe M. M. DU TOIT, van Klipfontein, Distrikt Hopefield.

Stellenbosch, 30 Oct. 1889.

DOODBERIGT.

PLOTSELING aan een hartkwaal overleden, op Zaturdag, 26 October, des avonds te half tien nur, in den ouderdom van 25 jaren, 11 maanden en 20 dagen, onze dierbare, onvergetelijke ANNIE. Wij zwijgen den Heer en aanbidden. Wij gunnen haar de rust.

Voor de vele blijken van belangstelling en hartelijke deelneming ons in het droevig verlies betoond, brengen wij mits dezen aan Familiebetrekkingen en Vrienden onzen innigen dank.

De diepbedroefde Ouders,
P. L. ROSSOUW, D.G. zn.
M. G. ROSSOUW,
geb. MALAN.

Greenberg, Wellington,
25 October 1889.

OVERLEDEN, aan de Paarl, op Vrijdag, 25 dezer, mijn teedergeliefde Echtgenoot P. A. J. DE ROUBAIX, in den ouderdom van 55 jaren.

A. J. DE ROUBAIX,
geb. DE VILLIERS.

DOODBERIGT.

OP Donderdag, 17 October, stierf plotseling, RIJK LOUIS WILHELM, oud 4 maanden, jongste zoontje van

D. J. J. VAN VELDEN,
R. H. VAN VELDEN,
geb VAN DER BIJL.

100 Groote Vette Kapater Bokken.
500 Extra Vette Merino en Kaapsche Schapen.

OP VRIJDAG,
1 NOVEMBER 1889,

ZULLEN opgemelde Bokken en Schapen publiek worden verkocht aan KLAPMUTS STATIE. Zij zullen zeker present zijn.

P. J. VERDOES.

Paarl, 28 Oct. 1889.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

Provinciale Bestuurs Vergadering van den Afrikaander Bond.

ALLE Distrikts Besturen die punten hebben ter behandeling voor de Provinciale Vergadering, worden door deze kennis gegeven, dat zij het aan mij inzenden moeten voor, maar toch niet later dan 15 Januarij 1890.

Gelieve acht te geven op het volgende.

a. Wijks Besturen behandelen Wijksbelangen.

b. Distrikts Besturen, behandelen Distrikts belangen.

c. Het Provinciale Bestuur behandelt de zaken van algemeen belang.

Daarom om eenheid en gemak van werken te verkrijgen, moeten de Takken hunne punten naar hunne Distrikts Besturen zenden, en dan daar geregeld, zenden de Distrikts Besturen de Punten van algemeen belang naar de Provinciale Vergadering.

Uw aller Dienaar,
THOS. P. THERON,
Sec. Prov. Bestuur,
Afr. Bond.

Brits Town, 18 Oct. 1889.

BESTUURDER.

Bestuurder-Boekhouder.

Boekhouder-Klerk.

TWEE KLERKEN.

IN eene Handelsbezigheid in de Z. A. Republiek (Transvaal) worden verlangd, een Bestuurder, voor een Winkel, een Bestuurder tevens praktisch Boekhouder, een praktisch Boekhouder, tevens Klerk in Winkel en twee Klerken voor Winkels.

Voor al deze betrekkingen is kennis van de Hollandsche taal vereischte; kennis van Engelsch strekt tot aanbeveling

Applicaties in de Hollandsche taal onder letters X.X. te worden gezonden aan het Bureau van dit Blad, zoo mogelijk met bijvoeging van getuigschriften met bewijs van bekwaamheid en goed gedrag en opgave van ouderdom, landaard en geloof; of applicant gehuwd of ongehuwd, enz.

Andere applicatien dan in de Hollandsche taal, komen niet in aanmerking.

WINKELJUFFROUW.

IN de hier bovengenoemde Bezigheid, wordt voor de Dames-Afdeeling in een der Winkels, eene Winkeljuffrouw gevraagd.

Applicaties met alle bijzonderheden evenals voor Bestuurder, enz., aan het Bureau van dit Blad, onder X.Y. Applicante te zijn ongehuwd.

AAN ROOKERS.

OPREGTE Transvaal en Koloniale Tabak van de BESTE KWALITEIT.

Verkrijgbaar bij

C. DE JONGH,
Tabakshandelaar,
5 St. Georgestraat.

EEN BEKWAAM ONDERWIJZER benoodigd voor de Klerksdorpsche Publieke School. Applikatiën met de noodige Getuigschriften moeten ingezonden worden aan den Voorzitter der Schoolcommissie, vóór of op 15 December 1889. Salaris £300 (Drie Honderd Ponden) per jaar.

W. H. NEETHLING,
Voorzitter der Schoolcommissie

DELEN! DELEN! DELEN!

De Heeren H. JONES & Co., zullen in het Alfred Dok aan de Zuid-Oost Kaai verkoopen,

OP DONDERDAG, 31 OCTOBER,

DES MORGENS TEN 10 URE PRECIES,

Voor rekening van wien het moge aangaan en Zonder Reserve,

S.A.B. 6,923 Puike Roode Delen 3 x 9,

In lengten van 6 voet tot 31 voet, gemiddelde lengte 18 voet. In partijen, om Koopers te gerieven.

De Delen worden nu geland uit "Hedwig" van Sundsvall. Specifikaties kunnen gezien worden bij mijn Kantoor en bij de heeren H. JONES & Co.

WM. BERG.

REGISTRATIE VAN KIEZERS.

Kiesafdeeling van Malmesbury.

KENNISGEVING GESCHIEDT mits deze aan de Inwoners der verschillende Veldkornetschappen dezer Afdeeling, dat de Registreer Beambten nu zullen beginnen, overeenkomstig de bepalingen der Wet op het Registreeren van Parlementaire Kiezers, 1887, om in een voor elk Veldkornetschap een Provisioneele Lijst op te stellen van alle Personen die geregtigd zijn te stemmen bij Parlementaire Verkiezingen.

Ten einde de meest volledige Lijst mogelijk te verkrijgen, en het gevaar te vermijden om gekwalificeerde Personen uit te sluiten van de Lijst, wordt een ieder die aanspraak maakt om te kiezen bij Parlementaire Verkiezingen verzocht zijn aanspraak op te zenden aan de respectieve Registreer Beambten, of uit te vinden of hun namen geplaatst zijn geworden op de Provisioneele Lijst, op of voor den datum vastgesteld waarop die Lijst voltooid moet zijn.

De Registreer Beambten voor de verschillende Veldcornetschappen voor deze Afdeeling, zijn zij, die opgenoemd worden aan den voet hiervan.

Gedateerd den 30sten Dag van September 1889.

J. CAMBIER FAURE,
Civiele Commissaris.

Kiesafdeeling van Malmesbury.

Veldkornetschap.	Registreer Beambte.	Woonplaats.
Malmesbury	W. P. PENBERTHY.	Malmesbury.
Midden Zwartland Noord	C. M. Bergh, V.C., geassisteerd door G. H. RUSSAU, ass. V.C.	Klipfontein.
Voor Zwartland	STEPHANUS WALTERS, V.C.	Bakensfontein.
Paardeberg	T. J. BASSON, V.C.	Kersfontein.
Mossel Banks Rivier	G. P. C. DE KOCK, V.C.	Leeuwendaus.
Achter Riebeeks Kasteel	C. A. GROBBELAAR, V.C., geassist. door N. WALTERS, ass. V.C.	Riebeek West.
Achter Zwartland	J. N. KENNEDY, V.C., geassisteerd door H. VERCUIL.	Egberts Vlei.
Voor Riebeek Kasteel	A. W. LOUW, V.C.	Tweekuil.
Honingberg	C. D. KOCH, V.C., geassisteerd door W. PENBERTHY.	Biesjesfontein.
Zoutrivier Zuid	M. A. BASSON, V.C, geassisteerd door N. J. STIGLING, ass. V.C.	Vogelstruisfontein.
Groenkloof Oost	CHARLES DUCKITT, V.C.	The Towers.
Groenkloof West	A. C. DE VILLIERS, V.C.	Modderrivier.
Zwart Water	W. F. VEESFELD, V.C.	Slangkop.
Saldanha Baai	C. VAN DER WESTHUIZEN, V.C., geassisteerd door J. J. KOTZÉ, assistent V.C.	Kleinberg.
Schrijvers Hoek	J. A. SCHICKERLING, V.C.	Langebaan.
St. Helena Baai.	J LAUBSCHER, V.C., geassisteerd door T. BLATHERWICH.	Patrijsberg.

Datum voor voltooijing der Lijst:—Den 20sten dag van November 1889.

J. CAMBIER FAURE,
Civiele Commissaris.

EXECUTEURSKAMER.

PUBLIEKE VERKOOPING

Op de Stoep van de Koopmansbeurs, Kaapstad

VAN ALLERKOSTBAARSTE

VASTE EIGENDOMMEN,

GELEGEN IN DE AFDEELING

BREDASDORP.

In den Boedel van wijlen de weduwe DIRK G. VAN R. VAN BREDA (geboren MEIJER).

DE Directeuren, als de Executeuren Testamentair in dezen Boedel, zullen publiek doen verkoopen als boven, ZONDER RESERVE,

Op ZATURDAG, 16 NOVEMBER 1889,

OM 12 UUR PRECIES,

De volgende PLAATSEN:

I. BUFFELJAGT.—Een van de beste, indien niet het beste stuk Weiland voor Schapen in het Distrikt, groot ruim 2,000 morgen, waarop het Vee zeer snel vet wordt. Het Eigendom heeft alle gerieven voor Herders en Kudden, met overvloed van Water. Er kunnen gemakkelijk Twee Prachtige Plaatsen van worden gemaakt.

II. RATELRIVIER.—Dit Eigendom, vertegenwoordigende een uitgestrektheid van 2,343 morgen en 425 roeden, was de oorspronkelijke Boerderij en WOONPLAATS van wijlen den heer D. G. VAN BREDA, alwaar jaren lang de meest voorspoedige Schapen-, Paarden- en Veeteelt gedreven werd. Het WOONHUIS is een groot en hecht Steenen Gebouw, met Kajatenhoutwerk. De andere Gebouwen omvatten Wagenhuis, Werkwinkel, Buitengebouwen, Schapenloodsen, Diphuis, en in het kort al de vereischten voor een uitgestrekte Boerderij. Het Weiveld is te welbekend om eenige aanbeveling te behoeven. Een prachtige stroom helder Water loopt door het Eigendom. De Tuin en de Boomgaarden leveren het bewijs van de vruchtbaarheid van den Grond.

III. KOKSRIVIER, groot 1,289 morgen en 174 vierkante roeden; is werkelijk een prachtig Eigendom. met een overvloedigen voorraad Water, grooten Thin en Boomgaarden, waarin bijna alle soorten Europesche en Kaapsche Vruchten met goed gevolg gekweekt worden. Het is een Eerste Klasse Zaaiplaats, met WOONHUIS, Stallen, Schapenloodsen, enz., compleet.

IV. DIRK UIJS KRAAL.—Een groot en allerkostbaarst STRANDVELD Eigendom, groot 4,057 morgen, 212 vierkante roeden, maakt op zichzelf een prachtige Plaats uit met een uitmuntenden voorraad Water en ongeevenaarde Weide. De GEBOUWEN zijn van de beste materialen en hecht gebouwd. Er kunnen twee of meer uitgebreide Plaatsen van worden gemaakt.

V. RIETFONTEIN.—Dit Eigendom, groot 8,858 morgen en 491 vierkante roeden, werd jaren lang door wijlen den heer D. G. VAN BREDA bewoond, en werd wegens deszelfs verscheidenheid van Weide gebruikt voor het aanteelen van Schapen, Runderen en Paarden. Het WOONHUIS, Wagenhuis en de Buitengebouwen zijn allen hecht gebouwd. De Plaats heeft een overvloedigen stroom van het helderste Water, en de Woonstede, die door een Tuin en wijngaard omringd is, en een uitzicht heeft op den Zuidelijken Oceaan, is eene der fraaiste in het Distrikt. Van dit Eigendom kunnen drie of meer Plaatsen worden gemaakt, en het heeft twee Zoutpannen, die jaarlijks ongeveer 500 à 600 zakken Zout opleveren.

VI. EEN STUK GROND, groot 1,322 morgen en 87 vierkante roeden, een kostbaar stuk Bergweide uitmakende.

VII. Bestaat uit Drie Perceelen Grond, groot 1,373 morgen en 300 vierkante roeden, werd oorspronkelijk teruggehouden voor Publieke Visscherijen, en heeft eenige zeer goede Heidegronden, geschikt als Weide vooral voor Hoornvee.

De bovengemelde Plaatsen als een geheel vormen wat algemeen bekend is als het

RATELRIVIER EIGENDOM,

Dat een uitgestrektheid heeft van ongeveer 21,000 morgen, met Zeekant van ongeveer 20 mijlen lang, en is te goed bekend om eenige verdere aanbeveling te vereischen. Als een winstgevende Boerderijbezigheidsplek, en aangename gezonde woning met al de voordeelen en vermaken, die Jacht te Land en te Water kan opleveren, is het Eigendom ongeevenaard in de Kolonie. De Plaatsen zullen eerst afzonderlijk, en daarna tezamen worden opgeveild.

LIBERALE TERMEN.

J. H. N. ROOS, Waarnemend Secretaris.

G. H. MOLLER, Afslager.

Kaapsche Landbouw Maatschappij.

DE Groote Lente Tentoonstelling van Planten, Rozen, Bloemen, Wilde Bloemen, Dames Prijzen, Groenten, Boter, Kaas, Ligte Wijnen, Pluimvee, Duiven, enz., enz., en

PROMENADE CONCERT,

Zullen gehouden worden in het Tentoonstellings Gebouw en op de Gronden te Kaapstad,

Op Vrijdag, den 1sten November 1889.

Muziek Corpsen van het East Yorkshire Regiment en van de Kaapstadsche Vrijwilliger Ingenieurs.

Zie Specialen Treindienst. Enkele Vrachtprijzen voor heen en Terug Reis, op beide de Kalkbaai en de Hoofdlijn.

Admissie: Van 12 tot 2 uur, een halve kroon, van 2 tot 5.30, een shilling.

Promenade Concert, van 7.30 n.m. Inteekenaars vrij.

Gezelschappen van Jonge Dames (niet minder dan zes), elk een Ruiker dragende of een Krans van Bloemen, zullen toegelaten worden tegen Halven Prijs.

Doet aanzoek voor Prijs Schedulen en Entree Vormen, bij den Secretaris.

ROBT. TEMPLEMAN,
24 Strandstraat.

Kaapsche Gouvernements Spoorwegen.

ZOMER TREIN DIENST

OP DE

Wijnberg en Kalkbaai Lijnen.

DE bovengenoemde zal van kracht worden op en na VRIJDAG, 1 NOVEMBER 1889:—

HEEN.

Additioneele Treinen tusschen Kaapstad en Wijnberg zullen Kaapstad naar Wijnberg dagelijks verlaten, des morgens ten 8.5 uur, en des namiddags ten 6.45 uur, en op Zaturdagen ten 12.35 n.m. 2.20 n.m. en 3,35 n.m., de latere Trein alleen naar Nieuwland.

De tegenwoordige 6.20 n.m. Trein, uit de Kaapstad, zal te 6.15 n.m. vertrekken.

TERUG.

Additioneele Treinen zullen Wijnberg naar de Kaapstad dagelijks verlaten te 7.50 v.m. te 6.10 n.m. en te 10.35 n.m., en op Zaturdagen te 1.15 n.m. 2.15 n.m. en 6.5, de latere van Nieuwland.

De tegenwoordige 7.25 en 8.20 v.m. Treinen zullen Wijnberg verlaten te 7.23 en 8.23 v.m., en te Kaapstad aankomen te 7.50 en te 8.50 respectievelijk, doorloopende te Woodstock.

De tegenwoordige 11.0 en 11.45 v.m. en de 3.45, 5.0 en 5.45 n.m. Treinen zullen Wijnberg verlaten se 11.5, 11.55 v.m. en te 4.15, 5.15 en 5.35 n.m. respectievelijk.

ZONDAGTREINEN.

Treinen, die Zondag Kaapstad verlaten te 8.0, en 9.0 v.m. en te 12.35., 4.5, 5.40, en 9.0 n.m., zullen te 8.5, 9.5 v.m. en te 12..5, 3.5, 5.45, en te 9.5 n.m. respectievelijk vertrekken.

KALKBAAI LIJN.—HEEN.

De volgende Treinen, die Kaapstad verlaten, zullen naar Kalkbaai loopen, te 8.5 v.m., 10.35 v.m. en 1.5, 3.5, 4.10, 5.5, 6.15, en 11.20 n.m., de latere alleen op Woensdagen.

Een Speciale Sneltrein, zal alleen op Zaturdagen de Kaapstad verlaten naar Kalkbaai te 2.20 n.m.

De Trein, die de Kaapstad verlaat te 3.5 n.m. zal niet stil houden bij tusschenliggende Staties, tusschen Wijnberg en Muizenberg, en de 5.5 n.m. Trein, uit de Kaapstad, zal doorloopen bij Dieprivier en bij Retreat.

TERUG.

Treinen zullen Kalkbaai verlaten naar de Kaapstad te 8.12, 9.59 v.m., 1.15, 3.46, (5.47 alleen Zaturdagen), 6.40 en 9.51 n.m. (en 10.51 n.m. alleen Woensdagen.)

De Treinen, die Kalkbaai verlaten te 8.12 v.m., 9.51 n.m. en 10.51 n.m. zullen doorloopen bij Retreat en Dieprivier.

A. W. HOWELL, Directeur van Dienst.

Kantoor van den Directeur van Dienst,
Kaapstad, 24 October 1889.

Additioneele Passagiers Trein Dienst tusschen Kaapstad, Woodstock, Zout Rivier, Maitland en tusschenliggende Staties, op VRIJDAG, 1 NOVEMBER 1889, en tot nadere Kennisgeving.

HEEN.—WEEKDAGEN.

		v.m.	n.m.	n.m	n.m.	n.m	n.m.	n.m
KAAPSTAD	vert.	8.15	1.0	*2.8	4.14	5.10	5.40	6.5
VROEGEMARKT	"	8.17	1.2	2.10	4.16	5.12	5.42	6.7
TOL (7TH CROSSING),	"	8.19	1.4	2.12	4.18	5.14	5.44	6.9
WOODSTOCK	"	8.21	1.6	2.14	4.20	5.16	5.46	6.11
GRAIG (13TH CROSSING),	"	8.23	1.8	2.16	4.22	5.18	5.48	6.13
ZOUTRIVIER	"	8.25	1.10	2.18	4.24	5.20	5.50	6.15
MONTAGUE BRUG	"	2.28	1.14	2.22	4.28	5.24		6.19
MAITLAND	aank.	8.30	1.16	2.24	4.30	5.26		6.22

*Zaturdags slechts.

TERUG.—WEEKDAGEN.

		v.m	v.m.	v.m.	v.m.	n.m.	n.m.	n.m.	n.m	n.m.
MAITLAND,	vert.			7.40	8.40	1.40	2.40	4.40	5.40	6.30
MONTAGUE BRUG	"			7.42	8.42	1.42	2.42	4.42	5.42	6.32
ZOUTRIVIER	"	5.30	6.30	7.45	8.45	1.45	2.45	4.45	5.45	6.35
GRAIG (13TH CROSSING)	"	5.32	6.32	7.47	8.47	1.47	2.47	4.47	5.47	
WOODSTOCK	"	5.34	6.34	7.49	8.49	1.49	2.49	4.49	5.49	
TOL (7TH CROSSING)	"	5.36	6.36	7.51	8.51	1.51	2.51	4.51	5.51	
VROEGEMARKT	"	5.38	6.38	7.53	8.53	1.53	2.53	4.53	5.53	
KAAPSTAD	aank.	5.40	6.40	7.55	8.55	1.55	2.55	4.55	5.55	

A. W. HOWELL, Directenr van Dienst.

Kantoor van den Directeur van Dienst, Kaapstad.

BLOEM VAN ZWAVEL.

DE WAAL & DE KOCK,

BURGSTRAAT, KAAPSTAD,

Landen nu hunne Eerste Bezending

BRANDRAMS B.B.

IN KLEINE EN GROOTE VATEN.

ALSOOK

EEN EERSTE KLAS KWALITEIT

FRANSCHE BLOEM VAN ZWAVEL,

Welke zij te Koop aanbieden tegen de laagste Marktprijzen.

Kaap-Koloniale Tak

VAN DE

Maatschappij tot bevorderingder Handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Zuid-Afrika.

9 St. Georgestraat, Kaapstad.

INVOER. UITVOER

KAAP DE GOEDE HOOP

Permanente Bouw, Land en Belegging Maatschappij.

Kennisgeving aan Aandeelhouders.

KENNIS wordt hiermede gegeven, dat de Twaalfde Jaarlijksche Algemeene Vergadering van de Aandeelhouders van bovengenoemde Vereeniging zal gehouden worden bij hare Kantoren, Groenteplein, Kaapstad,

OP DONDERDAG,

31 OCTOBER 1889,

Ten half acht ure precies,

Met het doel om het Rapport van de Directeuren te ontvangen over het Verleden Jaar, en een Verslag van de Rekeningen tot 31 Julij 1889.

Alsook met het doeleinde om drie Directeuren te kiezen in de plaats van de heeren C. LEWIS, P. G. H. WILLMOT, W. E. MOORE, die dit jaar bij beurtwisseling aftreden, en herkiesbaar zijnde, wettig genomineerd zijn geworden.

Op last,
V. SIMKINS,
Secretaris.

Kaapstad, 21 Oct. 1889.

KENNISGEVING.

R. WARNER & Co., Gepatenteerde Buskruit Fabrikanten, hunne gelegenheden tot het vervaardigen van Ontplofbare Stoffen vermeerderd hebbende, zijn nu in staat, om orders van welke hoegrootheid ook, met welke zij mogen begunstigd worden, uit te voeren; van

F, F.F., F.F.F., Rifle, fijn en grof, Kruit voor Klipspringen fijn, middelslag en grof.

De heeren WARNER & Co., stellen alle vertrouwen, met eene proefneming van deze Merken aan te bevelen, daar zij zich verzekerd achten, dat eene algeheele voldoening zoodanige proefneming zal volgen, Cartridge Cases, ledig of gevuld altijd te bekomen.

Barrackstraat, Kaapstad.

"Werkt als een wonder."

JONES' RHEUMATICURO

De Groote Zuid Afrikaansche Remedie

FAALT nooit om JICHT, RHEUMATIEK RHEUMATISCHE JICHT, LENDE JICHT, HEUPJICHT en ZINKINGS te genezen DUIZENDE GETUIGSCHRIFTEN.

"De Eerw. OTTO PADEL, van Tinana, die maanden lang bedlegerig was met erge Rheumatiek, is nu geheel genezen. Hij schrijft:—'*Ik ben genezen alleen door RHEUMATICURO. Ik wensch dus deze remedie aan te bevelen bij allen die aan deze kwaal lijden.*'" Uittreksel van een maandelijksch Rapport van de Moravische Zendelingvereeniging in Zuid Afrika

WORDT OVERAL VERKOOCHT *en alleen bereid door den Eigenaar,*

James Jones, Langestraat, Kaapstad

Engesche Agenten in het groot:— W. SUTTON & Co Bowell Churchyard, Londen.

ZEVEN JAARTJES, ROOD EN WIT.

De hoogste Prijzen gegeven door

J. EISENBACH.

7 Wharf Straat,
Tegenover het Station.

KOM EN ZIE!

GOEDKOOPE KLEEREN zijn overal te krijgen, doch waar is een Goed Pak te bekomen? Ga naar FISHER TYFIELD, Breestraat, Hoek van Langemarktstraat, waar Pakken Kleeren, Hemden, Strevels, Gouden en Zilveren Horoges, ja van alles te krijgen is. *Groote afslag toegestaan.*

Hof van Insolventie.

SCHEDULEN INGELEVERD.

Oct. 29.—Jane Moore, weduwe, van King Williams Town.

29.—Isaac Frederick Kriek, van Middeldrift, Riversdale.

29.—John Hastings Wood, journalist, Kaapstad.

Lijst van Verbanden.

HYPOTHEKEN.

October.		
23 Miller, T ...	Ziervogel, E ...	Graaff-R
25 Gericke, P H	Norden, Rev H	Graaff-R
23 Toit, P J du ... Toit, W C du...	Executeurskam	Malmesb
23 Toit, P J du ... Toit, W C du	Toit, wed M du	Malmesb
23 Toit, P J du ...	Executeurskam	Malmesb
23 Toit, P P du...	Toit, wed M du	Malmesb
23 Toit, F J du ...	Executeurskam	Malmesb
23 Toit, D J du ...	Neethling, J ...	Malmesb
23 Jongh, J J Hde	Villiers, D de...	Kaapstad
KUSTINGS.		
23 Bate, R ...	Kol Weeskamer	Kaapstad
23 Louw, J P ...	Malan, J ...	Malmesb
23 Joubert, P ...	Diocese te Kaapstad ...	Burgersd
SPECIALE.		
23 Berens, C T ...	Wildt, W de ...	Stelledb

VROEGEMARKT.

Van 30 Oct

	£	s.	d.		£	s	d.
Aardappelen, per mud ...	0	5	4	—	0	16	2
Boter, per lb.	0	1	7½	—	0	1	7½
Eijeren, per 100 ...	0	8	8	—	0	8	8
Erwten, groene, per zak	0	3	8	—	0	5	0
Groene Boonen, per mud	0	11	4	—	0	12	2
Ganzen, per stuk ...	0	2	9	—	0	2	9
Havergerven, per 100 lb.	0	5	0	—	0	5	10
Pompoenen, per stuk ...	0	0	4	—	0	0	4
Speenvarkens, per stuk ...	0	3	11	—	0	3	11
Uijen, per mud	0	15	0	—	0	15	0

8 Wagens en 17 Karren.

NIEUWE MARKT.

Van 29 en 30 Oct.

	£	s.	d		£	s.	d
Aardappelen, per mud	0	16	0	—	0	17	0
Boter, per lb.	0	1	4	—	0	1	8
Bloemkool ...	0	0	1	—	0	0	5½
Erwten, gr., per zak ...	0	3	9	—	0	4	0
Eijeren, per 100	0	8	2	—	0	9	4
Eenden, per stuk ...	0	2	5	—	0	2	6
Groene Boonen, per mud	0	7	9	—	0	9	0
Guavas, per 100 ..	0	0	9½	—	0	5	11
Ganzen, per stuk ...	0	3	0	—	0	3	0
Hoenders	0	1	3½	—	0	2	4½
Kool, per stuk	0	0	0½	—	0	0	2½
Loquaten, per 100 ...	0	0	11	—	0	1	6
Limoenen, per 100 ...	0	4	1	—	0	12	6
Pompoenen, per stuk ...	0	0	4	—	0	0	4
Pisangs, per 100 ...	0	4	8	—	0	6	0
Patatas, per mud ...	0	6	6	—	0	6	6
Uijen, per mud	0	13	6	—	0	16	6

GETIJTAFEL VOOR TAFELBAAI.

OCTOBER 1889.

MAANSVERANDERINGEN.

Eerste Kw., 2 Oct, 2.47 n.m. | Nieuwe Mn, 24 Oct, 3.40 n.m.
Volle Maan, 9 Oct., 2.40 n.m. | Eerste Kw, 31 Oct, 9.45 v.m
Laatste Kw, 17 Oct., 1.51 n.m.

DATUM.	HOOG WATER. V.M.	HOOG WATER. N.M.	LAAG WATER V.M.	LAAG WATER N.M
	u m	u m	u m	u m
1 Dingsdag ..	6 33	7 9	0 18	0 51
2 Woensdag	7 54	8 43	1 32	2 19
3 Donderdag	9 35	10 24	3 9	4 0
4 Vrijdag ...	11 4	11 39	4 44	5 22
5 Zaturdag ..	— —	0 9	5 54	6 21
6 Zondag	0 33	0 55	6 44	7 6
7 Maandag ..	1 16	1 35	7 26	7 44
8 Dingsdag ...	1 52	2 10	8 1	8 18
9 Woensdag	2 25	2 42	8 34	8 50
10 Donderdag	2 58	3 14	9 6	9 22
11 Vrijdag ..	3 30	3 46	9 38	9 55
12 Zaturdag ...	4 3	4 20	10 12	10 29
13 Zondag	4 38	4 55	10 47	11 5
14 Maandag ..	5 14	5 36	11 25	11 48
15 Dingsdag ..	5 59	6 23	— —	0 11
16 Woensdag	6 53	7 27	0 38	1 10
17 Donderdag	8 4	8 44	1 46	2 24
18 Vrijdag .	9 27	10 7	3 6	3 47
19 Zaturdag ..	10 44	11 15	4 26	5 0
20 Zondag ...	11 43	— —	5 29	5 56
21 Maandag ..	0 8	0 3	6 19	6 41
22 Dingsdag ..	0 51	1 9	7 0	7 19
23 Woensdag	1 28	1 46	7 37	7 55
24 Donderdag	2 4	2 21	8 13	8 30
25 Vrijdag ..	2 39	2 57	8 48	9 7
26 Zaturdag ..	3 16	3 35	9 26	9 45
27 Zondag ..	3 55	4 17	10 6	10 28
28 Maandag ..	4 39	5 2	10 51	11 15
29 Dingsdag ..	5 27	5 55	11 41	— —
30 Woensdag	6 26	7 2	0 11	0 44
31 Donderdag	7 44	8 30	0 23	2 7

Om hoogtij of laagtij op de onderstaande plaatsen te bekomen, trekt men af, of voegt men bij den tijd wanneer het hoogtij of laagtij in Tafelbaai is, de onderstaande respectieve getallen uren en minuten,

	u. m.
Natal voeg bij	1 50
Algoabaai „	1 20
Kowie „	1 10
Oost Londen „	1 5
Delagoabaai „	0 57
St Luciabaai „	0 55
Mosselbaai „	0 50
Knysna „	0 18
Kaap Agulhas „	0 10
Simonsbaai „	0 4
Houtbaai trek af	0 20
Walvischbaai „	0 17
Saldanhabaai „	0 10
StHelenabaai „	0 10
Hondeklip B „	0 10
Port Nolloth „	0 5

VERKOOPINGEN.

NOVEMBER.

1.—Klapmuts Statie, Bokken en Schapen, van P. J. Verdoes,—J. S. Marais & Co., Afslagers.

14.—Caledon,—Paarden en Ezels, van J. G. Fabricius,—H. J Dempers Afslager.

16.—Koopmansbeurs, Kaapstad, Vastgoed, in den boedel van wijlen de wed. D. G. van R. van Breda (geb. Meijer),—G. H. Moller, Afslager.

VREESELIJK ONGELUK.

Te Milaan is een nog onvoltooid huis van van vijf verdiepingen ingestort. Zestig werklieden die er bezig waren werden onder het puin bedolven. Zes hunner zijn dood en 14 anderen zwaar gewond te voorschijn gebragt. Volgens de laatste berigten worden er nog 30 mannen vermist.

* * *

Gaat gij een bad nemen? Ja, eens in het jaar neem ik een bad, of ik het noodig heb of niet.

* * *

WELDADIGHEID. Werkman. "Mijnheer, de ijskelder is vol en wij hebben nog een heele kar over; wat moeten wij daarmeê doen?"

Heer. "Verdeel het maar onder de armen."

* * *

SNEL. Juffrouw A. "Verbeeld je, gisteren is mijn man ziek geworden en vandaag ben ik al weduwe."

Juffrouw B. "Zoo snel."

Juffrouw A. "Gij kunt u geen begrip maken hoe snel het is toegegaan, als ik u zeg dat de dokters twee uren na zijn dood nog in consult waren of zijn ziekte gevaarlijk was of niet. Menschlief, hij ontsnapte als een aal door de vingers."

* * *

De huwelijksstaat is soms als 't weder van April.

Nu storm, dan zonneschijn, en dan weer alles nil.

FOR COLDS, COUGHS, BRONCHITIS, Sore Throat, Influenza, and Incipient Consumption, no remedy approaches

Ayer's Cherry Pectoral.

It has long been the most popular and successful anodyne expectorant in Pharmacy, and is everywhere approved and recommended by the Faculty. It soothes the inflamed membrane, breaks up irritating mucus, allays coughing, and induces repose. As a family emergency-medicine, Ayer's Cherry Pectoral

Takes the Lead.

For the relief and cure of croup, whooping-cough, sore throat, and all the pulmonary troubles to which the young are so liable, it is invaluable. No household is quite secure without Ayer's Cherry Pectoral.

PREPARED BY

Dr. J. C. AYER & CO., Lowell, Mass., U. S. A.

Sold by Druggists and Medicine Vendors.

De Zuid-Afrikaan.

DONDERDAG, 31 OCTOBER 1889.

KERK EN STAAT.

EVEN als de ontwikkeling der Roomsche Kerk in de Middeneeuwen, met haar goede en haar verkeerde zijden, in hooge mate als een noodzakelijk gevolg der bestaande toestanden kan gelden, evenzeer was dit ook de Kerkhervorming, die in de oude zetels der Latijnsche Christenheid een nog niet geheelde en naar menschelijk inzigt onheelbare wonde tusschen de gezindheden heeft doen ontstaan. Tegenover de Roomsche Kerk, die weldra op de Kerkvergadering van Trente hare eigenaardige leer nader formuleerde, waren de Protestanten in zoo ver in het nadeel als zij de eenheid der oude Kerk misten. Van het begin af intusschen kon men een beslist onderscheid tusschen hun Kerkgenootschappen ontwaren. Sommige kwamen tot stand door, of met hulp van, Staatsinvloed, zoo als de Anglikaansche Kerk en de vele Luthersche landskerken in Duitschland en elders. Andere, zoo als in den tijd der Hervorming de Wederdoopers, en geruimen tijd later in Engeland de vele sekten die het in Cromwell's dagen wonnen en later Nonconformisten heetten, ontstonden en ontwikkelden zich buiten het Staatsgezag om, en bleven louter in stand door den invloed die hun leeringen op de bevolking oefenden.

De Ned. Gereformeerde Kerk is ontstaan in strijd met het Staatsgezag, en als een zuiver uitvloeisel van den godsdienstigen geest der tijden. Hare stichters en woordvoerders waren volgelingen van Calvijn, omdat de Calvinistische denkbeelden in dien tijd diegene waren die denkende gemoederen bevredigden en de naaste toekomst in hun voordeel hadden. Tijdens den vrijheidsoorlog tegen Spanje, toen voor een oogenblik de wapenen rustten, werd het dogmatisch en tevens nationaal karakter der Kerk door de Dordtsche vaderen nader vastgesteld; en schoon, wegens de eigenaardige politieke toestanden der Nederlanden, de Ned. Gereformeerde Kerk niet geheel op dezelfde wijze Staatskerk werd als in Engeland, bleven sedert Dordrecht hare leerbegrippen heerschen, en was zij de Landskerk van de Vereenigde Provinciën en hare bezittingen.

Onder die bezittingen was de Kaapkolonie, waar langen tijd geen andere Kerk openbare vergaderingen voor haar godsdienst mogt houden. Toen de Kaap eerst door Engeland veroverd en daarna door Holland aan Engeland overgedaan werd, bleef zij geen Staatskerk meer in den waren zin des woords, en thans heeft men, in Britsch Zuid Afrika, in het geheel geen Staatskerk meer. De Ned. Gereformeerde Kerk heeft echter in zoo ver hare positie behouden als zij, in weerwil van de Solomonswet die haar van haar landsinkomsten beroofde, nog steeds de voornaamste en magtigste Kerk der Kolonie is, en zij blijft dus een ligchaam dat grooten invloed op de zaken van onze Kolonie en ons werelddeel kan oefenen.

Nu is er dikwijls en van onderscheiden kanten geklaagd dat die invloed door de Ned. Gereformeerde Kerk niet werd geoefend. In vroeger dagen heette het dat zij het Zendingswerk niet behartigde, niet genoeg voor het onderwijs deed, en over het algemeen datgene verzuimde wat door de Anglikaansche Kerk zoowel als door nonconformistische Kerkgenootschapppen behartigd werd, maar door haar veel beter behartigd kon worden. Die klagt zal, gelooven wij, thans niet meer herhaald worden, maar er zijn andere klagten tegen haar, en onder anderen heeft zeker besluit van den Kaapstadschen Ring over het Engelsch preeken een vrij scherp artikel aan de *Patriot* ontlokt, die echter zegt eerst later "den vinger op de wonde" te zullen leggen. Wij weten niet wat onze tijdgenoot met die wonde bedoelt, en wij willen ons in geen gissingen er over verdiepen. Dit echter kunnen wij zeggen dat, als het blijkt dat men aan de Kerk geringschatting van regtzinnigheid en overhelling tot gemeenschap met onregtzinnige Kerken verwijten wil, wij daarom hiermede niet zullen instemmen omdat wij eensdeels wel protesten tegen nieuwigheden in kerkgebruiken maar geen aanvallen op de regtzinnigheid van leeraars en leeken gezien hebben, en anderdeels van oordeel zijn dat het zeer veel aan de tijden ligt wat als regtzinnig en wat als onregtzinnig moet beschouwd worden. Niet dat wij de kwestie van regtzinnigheid en onregtzinnigheid ook maar eenigszins gering achten. Wij weten heel goed dat in de Kerk rigtingen zich voordoen die, al gaan zij oorspronkelijk van een Christelijk standpunt uit, toch gedoemd zijn om in ongeloof te verzeilen. Wat wij bedoelen is eenvoudig dat, al blijft de Christelijke waarheid vast, hare opvatting tot op zekeren graad afhangt van den geest der tijden, en dat daardoor de vraag wat als regtzinnig, wat als onregtzinnig moet gelden aan het eene geslacht zich anders voordoet dan aan het andere. Bisschop Colenso's zienswijzen zouden hem stellig uit de Anglikaansche Kerk hebben doen verwijderen, ware het niet dat toen de artikelen die tot regel der Kerk en toets der regtzinnigheid waren opgesteld, van een onregtzinnigheid als de zijne niets wisten of konden weten.

Terwijl wij uitzien naar nadere inlichtingen van onzen Paarlschen tijdgenoot, dien wij als bondgenoot hoog achten maar met wien wij het op sommige punten, zoo als dat van het onderwijs, in beginsel niet eens zijn, kunnen wij natuurlijk ons zelve de vraag stellen of, onzes inziens, de klagten tegen de Ned. Gereformeerde Kerk die men somtijds verneemt, al dan niet geregtvaardigd zijn. Wij zullen in dit nommer die vraag niet beantwoorden, maar slechts reeds nu dit zeggen dat, zoo wij grieven tegen de Kerk hebben, zij in verband staan met hetgeen wij als opschrift van dit artikel zoowel als van ons vorige gebezigd hebben: de kwestie van "Kerk en Staat." Kerk en Staat zijn naauw vereenigd, en even als de Staat Kerkelijke pligten heeft te vervullen,—want een Staat die de Kerk minacht en over het hoofd ziet is op den verkeerden weg,—zoo heeft ook de Kerk zekere pligten met betrekking tot den Staat na te komen waar wij, met het oog op de Ned. Gereformeerde Kerk van de Kolonie en die van Z. Afrika, later een woord over hopen in het midden te brengen.

'T EEN EN ANDER.

HET verheugt ons zeer dat de Regering er toe is overgegaan om, op verzoek van President Kruger, op Zondag aanstaande een biddag te doen houden voor het doen ophouden der droogte en ziekte die de Z. A. Republiek teisteren. Wij twijfelen niet of in alle kerken zal men dan tevens den dank vernemen voor het einde der droogte die in onze Kolonie zoo lang geheerscht maar thans, ten deele op een tijd dat de boer er alle voordeel van geniet, voor regen plaats gemaakt heeft. Als de Regering er nu nog wilde bijvoegen dat voor alle Koloniaal meel, naar Kimberley per spoor vervoerd om verder te gaan, net maar kostprijs zal gerekend worden, dan zal ook dit strekken om hare gunstige gezindheid jegens de Republiek te toonen.

Sir Gordon Sprigg is intusschen naar Kimberley, en zal, heet het, te Boshof met President Reitz over de rabatkwestie zich beraden. Bij dit beraad zal echter waarschijnlijk een andere kwestie vrij wat meer de aandacht trekken, nl. die van den Spoorwegbouw van Kimberley Noordwaarts, waaromtrent de heer Rhodes gezegd wordt het met de Regering te zijn eens geworden. Na het gebeurde tijdens de Parlementszitting en na de uitvaardiging van het Koninklijk Charter ten gunste van den heer Rhodes en zijn Maatschappij kon men dit voorzien, en schoon wij de zaken liever een anderen loop hadden zien nemen, hebben wij toch steeds erkend dat, nu de Kolonie Bechuanaland niet heeft kunnen bekomen, het beter is dat de heer Rhodes en zijn medestanders de zaken van het Noorden in handen krijgen, dan zekere andere Britsche plannenmakers. Het zal intusschen in de Z. A. Republiek zoo min als in den Vrijstaat een gunstigen indruk maken dat de Spoorwegverlenging plaats heeft, en wij vertrouwen dat de Koloniale Regering, in hetgeen zij thans zegt en doet, de noodzakelijkheid niet uit het oog zal verliezen om in zoo vriendschappelijk mogelijken geest datgene tot stand te laten komen wat bij de natuurlijke bondgenooten der Kolonie op zich zelf voor onvriendschappelijk gelden zal.

Wat Sir Gordon Sprigg aan de deputatie uit den Stadsraad op Maandag zeide was niet zeer bevredigend, maar des te meer verheugt het ons dat het werk waar over geklaagd wordt niet zal worden voortgezet tot onze Eerste Minister uit Kimberley terug is en met den Burgemeester de zaak besproken heeft. Van dezen kan men zeker zijn, en wij zijn het eens met den *Cape Times* dat de ijzeren schutting nu maar zoo spoedig mogelijk moet verdwijnen, ten einde Sir H. Loch van het gebeurde zoo min mogelijk bespeure. De zaak is, anders dan die welke op een vergadering tijdens Sir Gordon Sprigg's verblijf te Bloemfontein behandeld werd, een waar de Kaapstad regt heeft zich boven alles over te laten hooren; maar met het verplaatsen van Gouvernementshuis naar buiten te bestrijden behartigt het Kaapstadsche publiek dat van onze geheele buitenbevolking, en als uit de buitendistricten zich stemmen verhieven tegen de verplaatsing en de maatregelen die haar onvermijdelijk moeten maken, zou dit een goeden indruk maken.

Met diep leedwezen zien wij uit het Paarlsche blad dat op een plaats in Groot Drakenstein phylloxera zich vertoond heeft. Nog kort geleden meende de heer Péringuey dat het mogelijk was de plaag tot Stellenbosch te beperken; thans is zij reeds verder. Dit is een bittere teleurstelling, maar wij vertrouwen dat de Regering voet bij stuk zal houden, en dat men tevens voort zal gaan met het planten dier Amerikaansche wijnstokken waar niet weinigen heil in zien. Te Moddergat worden zij met uitstekend gevolg geplant, en er is verder op, in streken waar nog geen phylloxera is en zij tijd hebben om verpleegd te worden, land genoeg te vinden om ze te planten. Zamenwerking tusschen de Regering en verder wonende wijnboeren, zeg de parlementsleden De Vos en Andries du Toit, zou, verbeelden wij ons, in zulk een zaak veel goed kunnen doen.

Met Iersche zaken hebben wij niet noodig, maar het telegram hierover heeft ons eenigzins verwonderd. Vader McFaddon gaat naar de Kerk om te preeken; net uit de Kerk komende wordt hij door dienders opgepakt; en daar het volk dit niet kon aanzien en een hunner den aanvoerder der dienders met een klip doodgooide, net toen hij Vader McFaddon bij de kraag wilde vatten, moest de zaak voor een Hof komen. De aanwezigen, buiten Vader McFaddon, pleitten thans schuldig aan manslag; Vader McFaddon zelf aan belemmering der politie. Ons dunkt het eerder dat het nergens naar lijkt voor de politie om een geestelijke te belemmeren die bedaard van de Kerk naar zijn huis terugkeert, en dat, als het volk bij zulk een gelegenheid zich tegen de politie verzet, dit iets zoo natuurlijks is dat er geen kwestie kan zijn van aan iets schuldig te pleiten; maar wij vermoeden dat er in dit geval door de gevangenen naar hooger geestelijk bevel gehandeld is.

BIJ CRADOCK is, volgens een berigt in de *Cape Times*, een rijke bedding steenkolen ontdekt.

DE "PENELOPE" is Dingsdag van Simonsstad naar hier gekomen om in het drooge Dok te gaan.

MACLEAR, *alias* Gatberg, wordt door een Xalangiet is een grensblad verklaard nog steeds prachtig veld te hebben.

JESAJA is te Oost Londen wegens het stelen van een sjambok tot een maand harde pad veroordeeld, en de *E. L. Dispatch* is er erg naar over dat hij zoo diep gezonken is.

SIR JOHN COODE heeft het verbond bij de Oost Londenaars, door een plek voor de scheepshelling aan te wijzen, geheel verschillend van die welke door hen het best werd geacht.

EEN BLOEMENTENTOONSTELLING zal te Stellenbosch gehouden worden op 9 Nov. aanst. Pleizier kaartjes tegen verminderde prijzen geldig voor terugkeer tot den 11den zullen aan alle staties worden uitgereikt.

BALJUW VERKOOPING.—De verkooping te Stellenbosch van meubelen enz. door het Hooge Geregtshof, in zake G. M. Walker *vs* Louw geadverteerd voor Vrijdag 1 Nov. zal *niet* plaats vinden.

HET ONGELUK IN LANGESTRAAT.—De uitspraak in de zaak van Semina, het Maleische meisje dat in de verwerij van Nannucci aan haar eind is gekomen, is dood bij ongeluk.

TE DORDRECHT doen, volgens het plaatselijke blad, eenden 1s. à 1s. 3d., hoenders 1s per stuk, en boter 4s 6d. per pond. Dit's de verkeerde wereld, en waren wij Dordrechters dan zouden wij de eenden in hoender-, de hoenders in eendenvet braden, en tegen de boterverkoopers een lange neus maken.

ROBERTSON.—Men schrijft ons van bovengenoemde plaats 26 October:—De droogte is vreeselijk hier, doch heden (Zaturdag) regent het een weinig. De uitzigten voor onze boeren zijn maar zwak, doch wij hopen het beste.

LADY BRAND, O.V.S. 24 OCT. 1889.—Heerlijke regens vielen er gedurende eergisteren. Weder is nog veel beloovend. Nieuwe kerk is balkens hoogte en het binnenwerk is voor het grootste gedeelte reeds klaar.—*Correspondent.*

TE PRETORIA zal, volgens een telegram, in de *Mercantile*, de Regering den Kruidtuin aan de Hollandsche gemeente geven tot het bouwen van een Kerk, en de tegenwoordige Kerk in een Universiteit veranderen; maar er wordt druk hier tegen geprotesteerd.

GOED ZOO.—Het Paarlsche *Advertentieblad* is er voor om over de zaak van den tuin van Gouvernementshuis alhier een openbare vergadering aan de Paarl te laten houden. Dit zal meer effekt maken dan een Kaapstadsche.

TE WIJNBERG heeft de heer Bainbridge aan den Raad te kennen gegeven dat hij de op hem uitgebragte verkiezing als raadslid niet kon aannemen, nu de Raad was zamengesteld en ingerigt (constituted) als thans, en dus voor de hem aangeboden betrekking bedankte.

VRIJWILLIGE BOEDELOVERGAVEN.—Volgens de *Gouvernements Gazette* zijn in de drie eerste maanden van dit financiëele jaar (Julij-Sept.) 26 boedels vrijwillig overgegeven, met £20,099 aan baten en £32,016 aan schulden, tegen 67 met £63,170 en £105,296 in denzelfden tijd van 1888, en 94 met £136,511 en £183,731 in dien van 1887.

EEN TELEGRAM van den Minister van Op. Werken alhier, dat hij niets voor de Johannesburgers doen kan omdat hij geen spoorwagens genoeg ter beschikking heeft, lijkt in der daad fantastisch, en wij kunnen ons best begrijpen dat de Johannesburgers er geen pleizier in hebben. Het wordt meêgedeeld door de *Mercantile.*

UNIONDALE, 26 OCTOBER.—Fraaije regens heden gevallen. Het weder beloofd meer.—De rivier van "de Hoop" kwam sterk af door de pont. Men zegt dat een klein kaffertje afgedreven is. Het gezaaide in "de Vlei bij het dorp zal wat schade lijden door de overstrooming, doch de regen is alles waard; en daarvoor zij de goede God geprezen.—*Correspondent.*

TE BEDFORD werd de Afdeelingsraad uitgenoodigd om zijn bijdrage tot het onderhoud der Politie aan de Regering uit te betalen, maar besloot de Raad met groote meerderheid om dit te weigeren, op grond dat de Regering een voorschot onder de Wet op de Besmettelijke Ziekten aan den Raad nog niet terugbetaald en van vier hierover geschreven brieven geen notitie genomen had.

DE "ARGUS MAATSCHAPPIJ" heeft te Johannesburg een groot feest gevierd bij gelegenheid van de opening harer nieuwe gebouwen, die eerst bekeken werden, terwijl men later een *maaltijd* bijwoonde. Onder de nieuwe inrigtingen zijn, volgens de *Mercantile,* ook guillotines, welke instrumenten in der daad beter dengen om met een lastigen D.D. klaar te komen dan dat vervelende Landdrosthof.

DE KOORTS die reeds lang te Tsitsikamma heerschte breidt zich uit, naar het heet tot Uniondale toe, en de *Re-echo* voegt er bij dat de ellende te Tsitsikamma, niet slechts wegens ziekte maar ook wegens gebrek aan levensmiddelen, zeer groot is, en verergerd wordt door een besluit der Regering, dat op geen voldoende gronden zal rusten, om de Wet op de Besmettelijke Veeziekte er af te kondigen, iets wat de bevolking grooten last berokkent.

DE OTYMAKOKO MIJNMAATSCHAPPIJ heeft onder voorzitterschap van den heer Barling haar eerste jaarlijksche vergadering gehouden, waar het rapport een vrij gunstige schildering der zaken gaf, wordende er onder anderen meêgedeeld dat men zich een stamperij van 10 had aangeschaft, dat de Duitsche Regering het werk aan de mijn niet belemmerd had, enz. Nadat het rapport met algemeene stemmen was aangenomen, werden de heeren Woodhead en J. A. Bam met groote meerderheid van stemmen tot leden der Directie verkozen.

RIOLERING.—Ingenieur Pritchard heeft een plan tot riolering der dorpen anderkant Tafelberg voorgelegd, dat thans gedrukt is. Het plan is om ook het vuil uit gemelde dorpen in Tafelbaai te laten loopen, en de opening aan Zoutrivier te plaatsen, maar die opening zal van die van het Stadsriool verschillen. Er zal voor gezorgd worden dat zij zoo geplaatst wordt dat het vuil regt door naar zee wordt vervoerd. De kosten zullen £103,156 bedragen, waarvan Wijnberg £28,518, Claremont £26,600, Rondebosch £33,133 en Papendorp £15,404 zal moeten betalen.

OP DE BOERENVEREENIGING te Oost Londen is een voordragt gehouden over de kleedij der Naturellen, en men besloot bij de Regering aan te dringen op een bepaling die in elk geval hen noodzaken zou een paar "onvermeldbaren" te dragen. Wij gelooven dat zulk een besluit zeer nuttig kan zijn, en wij hebben er niets tegen dat men de kleedij der Naturellen onder de belangen van den boerenstand opneemt, mits men zich dan niet ontziet om ook andere punten hiertoe te rekenen die door Kapt. Brabant van geenerlei gewigt worden gerekend, b.v. den invloed van Naturellen bij verkiezingen.

PAARL BERG WIJN ENZ. MAATSCHAPPIJ.—Deze Maatschappij hield, volgens het *P. D. Advertentieblad*, Maandag haar jaarlijksche vergadering. "Uit de voorgelegde staten bleek het, dat er na aftrek van de som van £1,815 11s. 7d., zijnde debiet balans van verleden jaar, en uitgaven gedurende het jaar, zijnde £2,501 4s. 4d., er een batig saldo in kas blijft van £2 060 19s. 6d. Uit bovenstaande blijkt dus, dat de maatschappij in het afgeloopen jaar prachtige zaken gemaakt had, en geen wonder dat de aandeelhouders hoogst tevreden waren met wat zij vernomen hadden. Wijselijk werd besloten om liefst geen dividend te verklaren, maar de gemaakte winsten te gebruiken voor het aankoopen van wijnen, enz. Behalve toelagen aan Directeuren, enz., kregen de ambtenaren ook elk een bonus, dat welverdiend is."

DE PHYLLOXERA is dan werkelijk uitgebroken op de plaats van den heer Gil. Marais te Groot Drakenstein. Dit is bepaald treurig nieuws. Pas konden de wijnboeren het hoofd wat oprigten, toen in onze afdeeling een groot aandeel van den oogst door een Z. O. storm verwoest werd; nauwelijks heeft men een begrip van de schade hierdoor veroorzaakt of wij moeten deze vernielende pest, binnen de grenzen van onze afdeeling, in het aangezigt staren. Hoe de ziekte op de plaats gekomen is kan niet met zekerheid gezegd worden; alleen, men moet de Goddelijke hand daarin erkennen. De aangetaste wijngaard ligt op een uithoek, ver van de woning, tegen de helling van den berg. De heer Peringuey meent dat het insect daarheen gewaaid is van de plaats van den heer Beyers; anderen dat zij overgebragt is door vogelen. Men is reeds bezig te onderzoeken of de pest niet op andere gedeelten van de plaats gevonden word en het onderzoek zal ook in naburige wijngaarden voortgezet worden.—Wij willen het beste verwachten. *P. D. Advertentieblad.*

DORCAS HUIS.—Op laatstleden Maandag avond vond een "entertainment" in bovengenoemde weldadige inrigting plaats, onder voorzitterschap van den Weleerwaarden C. F. J. Muller. De opkomst was bijzonder goed en onder meer hadden wij het genoegen den heer J. H. Hofmeyr J. Js te bespeuren. De bijeenkomst werd opgevrolijkt door de vertooning van een tooverlantaarn door den heer Hofmeyr, die de oude dames en de bezoekers zeer aangenaam was. Het onderwerp van de verschillende gezigten was uit het welbekende boek van Bunyan "De Pelgrimsreis". Op een zeer bekwame en gevoelvolle wijze legde hij de voorstellingen uit, betwelk groot bijval vond onder de oude dames en vrienden. Tusschen de vertooning werden fraaije muziekuitvoeringen gegeven door de kinderen van de Zondagscholen die onder het bestuur van Ds Muller staan. Jongejuffrouw Heckroodt, de bekwame organiste van de St. Stephen's Kerk, die altijd gewillig is om met muziekuitvoeringen hare hulp te verleenen, had nu ook de zangers onder hare leiding, en regt fraai waren de liederen die zij de kinderen liet zingen. Bij het einde werd de heer Hofmeyr bedankt voor de moeite en tijd die hij opgeofferd had om dien avond zoo genoegelijk en aangenaam te maken. Na het zingen van het avondgezang "O Vader, enz." ging iedereen met een vergenoegd hart huiswaarts.

DE Thesaurier van de vrije Apotheek te Kaapstad heeft ontvangen van mej. J. C. Hoole, inteekening £1 5s; beambten van het Departement van Kroonlanden, per den heer Charles Currey, £3 13s 3d; kollekte bij den Zondag namiddag dienst (Wesleyaansche Zending Kerk), per Eerw. Marcus van den Berg, £1 11s, den heer D Mudie, inteekening, £1; den heer C A S Buissinné, schenking, £1 1s; den heer D C Andrews, inteekening, £2 2s; Donald Currie Co, subscriptie, £2 2s. Het volgende is gecollecteerd door den Eerw. heer Joel Rabinowitz:—Den heer J Noble, £1; den Edelen C. Abercrombie Smith, £2 2s; Regter Buchanan, 18s; den heer E Burmeester, £1 1s; den heer W Duncan, £1; de heeren Cornwell & Co, £1 1s; den heer Leon, 10s 6d; de heeren Tredgold & Co, £1 1s; de heeren Reid & Nephews, £2 2s; Sir H de Villiers, Hoofdregter, £1 1s; den heer T E Fuller, MLA, £1 1s; Singer Naai Machine Maatschappij, £1 1s; den heer F T Secretan, 10s; de heeren E K Green & Co, £1 1s; de heeren Van Ryn & Co, £1 1s; den heer W Marsh, £2; de heeren Poppe, Russouw & Co, £1 1s; den heer H Wilman, £2; de heeren Thorne, Stuttaford & Co, £1 10; den heer M A Smuts, 5s 6d; den heer C F Juritz, 5s; den heer C H van Zyl, £1 1s; den heer Rose, 5s; advokaat Juta, £1 1s; den heer W S Darter, £1 1s; F & Co, £1 1s; de heeren H C Collison, £1 1s; de heeren Twentyman & Co, £2 2s; den heer T W Lewis, £1 1s; de heeren Cleghorn & Harris, £2 2s.

BARON VAN HOGENDORP.—Het volgende nemen wij over uit een der voornaamste bladen uit Holland, namelijk het *Nieuws van den Dag*. Voorzeker zal, ook na het berigt, dat Mr. F. Baron van Hogendorp, hoofdredacteur van het Haagsche *Dagblad*, ernstig ongesteld was, de mare van zijn dood velen nog verrassen. Wel bestond de vrees voor een langdurig lijden, zonder veel hoop op herstel, maar Hogendorp was nog in de volle kracht des levens (46 jaar) en een tijdelijke rust kan wonderen doen. Het heeft niet aldus mogen zijn. Hogendorp is bezweken. Hogendorp is te kort journalist geweest, dan dat hij in die hoedanigheid in de herinnering zou voortleven, doch onder zijn pseudomien: "Damas" heeft hij zich een plaats in onze letterkunde veroverd. Die plaats blijft hem verzekerd. Mannen van alle partijen en rigtingen huldigen zijn talent, een talent, dat schaars is in ons land. Puntig, scherp, geestig, vol humor en rijk in beelden en versieringen waren zijne causeriën, waarnaar de lezers van *Het Vaderland* elke week grepen. Zij werden slechts zeer zelden teleurgesteld. De bron, waaruit kristalhelder water vloeide, was zuiver, en straks speelden de zonnestralen in duizenderlei kleuren en tinten op de luchtig kabbelende golfjes. Soms ook was de toon van Damas, ofschoon nooit knorrig, ernstig en tintelend van verontwaardiging. Zoo heeft ons publiek Damas gekend en gewaardeerd en plaatst ieder gaarne zijn beeld in ons pantheon. Moge die verzekering zijnen bloedverwanten en vrienden troost brengen in hun rouw over zijn verlies.

PLAKKERS.—Met het oog op klagten over plakkers en leegloopers, schrijft een correspondent van Kimberley het een en ander aan de *Graaff-Reinetter*. "Laat mij," zegt hij, "iets seggen over plakkers aan Karreerivier; ik wil Bouwersfontein er bijvoegen, maar vooral over Platrivier. Voor meer dan twintig jaren werden dezelfde klagten gehoord over plakkers, leegloopers en Kafferskralen langs de rivier. Aan Hottentots haat het ook niet ontbroken. Er was toen wild van alle soorten in overvloed en Turksche vijgen werden van de eene hut naar de andere gedragen en voortgeplant. Nu is die gansche landstreek door de Turksche vijgen ingenomen en de vraag is wat gedaan kan worden om ze uit te roeijen en de boeren van dienstboden en veewachters te voorzien? In die dagen was de heer S. P. Coetzee veldkornet van de Wijk Buffelshoek. Hij was een man, waar de gekleurden veel vrees voor hadden. Hij riep een 20tal bijeen en hield een kort vernoor van hun bestaan. Allen beriepen zich op het wild, vooral op de kwagga, de geliefkoosde kost van den Hottentot, maar toen zij moesten aantoonen hoe het wild gevangen of gedood werd, kwam de eene met een geweer zonder haan, en een ander met een zonder slot, en een derde zonder kruit en lood. Daarop volgde eene korte afrekening en den volgenden morgen was de vlakte bedekt met plakkers en leegloopers. Toen hun gevraagd werd wat gebeurd was, was het antwoord: "De kornet het gesl.an, ons moet ons gaan verhuur." Binnen een paar dagen was het geheele nest opgebroken en waren de boeren voorzien van dienstboden en veewachters. Als veldkornetten magt hebben om korte verhooren en dadelijke afrekeningen te houden, zullen de diefstallen spoedig verminderen, maar andere soorten van behandeling maken die soort van volk mak en onverschillig. Te Graaff Reinet zijn dezelfde klagten van leegloopers en Turksche vijgen. Vanwaar zijn de laatste nu zoo veel? Zij worden rondgedragen van de eene hut naar de andere, en waar het blad afgesneden wordt om de vijgen af te nemen blijft het liggen en groeit. Nu is de Stadsraad met de inwoners in moeijelijkheid om ze uit te roeijen. Ik zeg de eene leeglegger heeft ze geplant, laat de andere leeglegger ze uitroeijen.

HET KAAPSCHE LANDBOUWGENOOTSCHAP.—Het Comité van dit Genootschap heeft op zijn laatstgehouden vergadering, na vernomen te hebben dat er 105 proefjes wijn tot mededinging waren ingekomen, besloten eerst op de Tentoonstelling van wijnen de namen der bekroonden bekend te stellen. Prof Blech zal een aantal modellen en gereedschappen ten toon stellen, en onder anderen een roomafscheider laten werken. De heer Hutt, die naar Engeland gaat, zal daar de beste soorten aardappelmoertjes voor de Kolonie kosteloos uitkiezen. Op de Tentoonstelling van morgen zal de muziek van het E. Yorkshire Regiment en die der Vrijwillige Ingenieurs spelen.

STERFTE ONDER SCHAPEN.—Over dit punt schrijft de heer Paul C. Rorich een brief aan het Burgersdorpsche blad. "Mijn schapen," zegt hij daarin, "bleven in goede conditie tot in September, toen ik bemerkte dat mijne hamels, zonder reden zooals ik dacht, dun werden; verandering van veld en volop zout hielp niet, alle dag kon ik 2, 3 en soms nog meer afslagten, en daar dat zoo effentjes 100 per maand beteekent, deed ik mijn best uit te vinden waaraan het lag—want hoewel droog, weet ik van drooger jaren en toch hadden wij vet vee. In of tegen de helft van September begonnen mijne ooijen te lammen; 's avonds kwamen zij frisch bij de kraal, doch in den morgen waren zij zoo zwak dat ik soms 20 à 30 moest optillen, ook zonder merkwaardige redenen. Omtrent een week later vertoont er zich 'dik keel;' niet minder dan 50 uit 60 zwakke lammerooijen konden bijna niet naar de kraal; nu moest ik iets doen dat mij bijna mal deed worden. Om de ooijen te redden moest ik de lammers de keel afsnijden; van over de 1 00 ooijen heb ik 65 lammers overgehouden. Zoodra ik bemerkte dat het hartwater was, diende ik mijn schapen de medicijnen zooals voorgeschreven door den Veearts toe. Een week later gaf ik ze een tweede dosis en schreef toen aan den Veearts of ik dan meer moest geven 8 dagen later outving ik antwoord dat ik eenderde of indien noodig ook wel een-vierde dosis kon geven. Doch nu na 10 dagen vind ik dat dit niet noodig was. Mijn vee is bepaald gezond, en van harte geef ik mijn raad aan hen die het noodig hebben mogen, met verwachting dat zij die het opvolgen even goed slagen zullen als ik. Daar het sommigen misschien ontgaan is, schrijf ik het recept weer voor: Terpentijn, 1 gallon; rauwe lijnolie, 1 gallon; zwavelzuur (koperroets), 2 lbs.; bloem-zwavel, 2 lbs. 1 Groote eetlepel voor elk schaap. Mengt een deel goed gezift kalk met 4 deelen fijn zout, en geef zooveel als de schapen maar eten willen; herhaalt de dosis na 8 dagen en verandert de weide, dat wil zeggen: als goed veld niet te bekomen is, ruil de weide van de eene troep met die van de andere.

HOOG GEREGTSHOF.

(In Raadkamer, voor den Hoofdregter en Regter Smith.)

DINGSDAG, 29 OCTOBER 1889.

EEN VERKOOP VAN DELFPLEKKEN.

De Baljuw stelde voor de bekrachtiging van den verkoop van vier delfplekken in de Kimberley Mijn, die bij geregtelijke veiling voor £1,100 aan de Geconsolideerde De Beer's Maatschappij verkocht waren, zijnde de eischer in de zaak de ontvanger van de Kimberley Mijncommissie, en de verweerder zekere John Schwartz, sedert twee jeren uit de gevangenis vrijgesteld waar hij als I.D.B. kennis meê had gemaakt, maar nog niet de vrijheid genietende om naar Kimberley te komen. Schwartz opperde bedenking tegen den verkoop, op grond dat de delfplekken wel £40,000 waard waren, en hij £10 000 als minsten prijs had genoemd. De schuld waarvoor zij verkocht waren, beliep slechts £190. Het bleek dat de heer Cornwall de delfplekken geschat en de waarde op slechts £1,000 gesteld had, maar Schwartz zeide dat deze van delfplekken niets begreep. De koop had aan de Kaapstad plaats gehad, maar hierin had Schwartz zelf toegestemd, en wel, zoo als hij zeide, omdat hij niet naar Kimberley mogt komen. Gevraagd zijnde waarom hij de £190 niet betaald had, klaagde hij over oneerlijkheid door een ander jegens hem gepleegd; maar daar wilde het Hof niet van weten, en na de noodige inlichting van den Baljuw vernomen te hebben, bekrachtigde het den koop.

KNIJSNA WERFMAATSCHAPPIJ (IN LIQUIDATIE)

De finale liquidatie-rekening werd door adv. Innes voorgelegd, en zal ter tafel blijven liggen.

H. DU PLESSIS.

Aan adv. Graham werd een verzoek van eischeres om *in forma pauperis* om echtscheiding te mogen procederen, door hem ingediend, ten fine van onderzoek verwezen.

HERBST *tegen* CILLIERS.

Adv. Giddy voor applicant; adv. Innes voor respondent. Een voorstel dat respondent het dubbel (£284) zou moeten betalen van de gelden in den insolventen boedel van D. C. Hauptfleisch, die hij als curator onder zich hield. Het bleek dat respondent ontkende het geld in bezit te hebben, en de Hoofdregter, schoon erkennende dat de zaak er verdacht uitzag, was van oordeel dat er een nader onderzoek naar de omstandigheden moest plaats hebben, en dat het dus beter was een actie te brengen.

SCHERMENHOPE *tegen* SCHERMENHOPE.

Adv. Jones stelde een "rule *nisi*" voor, om eischer, wiens vrouw te Johannesburg zich ophoudt, verlof te geven om *in forma pauperis* een actie tot ontbinding van het huwelijk in te brengen. Toegestaan.

BOEDEL VAN WIJLEN THOS. FLANAGAN.

Een aanzoek, door adv. Schreiner, om de executeurs van den boedel te ontslaan van de verpligting om onder het testament werkzaam te zijn, en om de executeurs onder een vroeger testament brieven van administratie te doen geven. De boedel, die geen £200 waard was, was bij het eerste testament vermaakt aan de kinderen, bij het tweede aan de zusters van Nazareth, maar het tweede was niet volgens de bepalingen der Wet opgemaakt. Toegestaan.

DAGNIN *tegen* DAGNIN.

Op voorstel van adv. Maskew werd in deze zaak een "rule *nisi*" om *in forma pauperis* in een echtscheidingszaak te mogen procederen, absoluut verklaard.

ED HEER JAMES BUCHANAN.

Op voorstel van adv. Innes werd, wegens het herstel van den Ed. heer James Buchanan, vroeger Regter-President van het Hooge Hof te Kimberley, welk herstel behoorlijk gestaafd werd, de order van het Hof vernietigd dat hem onder curatele stelde.

H. J. HALSE.

Op voorstel van adv. Giddy werd verlof gegeven tot het wijziging eener orde van het Hof op een verzoek van H. J. Halse, zijnde er een verkeerde opgaaf ingeslopen.

Z. A. ASSOCIATIE *tegen* M. VILJOEN EN ANDEREN.

Adv. Giddy trad in deze zaak voor de Associatie op. Deze had zich verstaan tot overname van zeker eigendom voor £2,000, nadat de laagste prijs op £3,158 gesteld maar het hoogste bod slechts £1,900 geweest was. De Baljuw seide dat de curatoren van den boedel bedenking hadden, zijnde hun een aanbod gedaan om het eigendom voor £2 500 over te nemen. Dien prijs bood thans adv. Giddy namens de Associatie aan; maar het Hof, op grond dat het eigendom welligt veel meer zou halen, besloot een nieuwe veiling te verordenen, en den laagsten prijs op £2,500 te stellen.

Verder niets.

EEN WEDREN OP LEVEN EN DOOD.

Een wielrijder tusschen Chaux de fond en Neufchatel zag onlangs bij het voorbijrijden van een troep vee zich door een stier bedreigd. Hij reed voort zoo snel hij kon, achtervolgd door het woedende dier. Die wedren op leven en dood duurde geruimen tijd; maar eindelijk bemerkte de wielrijder, dat het snuiven achter hem ophield en dat de stier de vervolging had opgegeven.

WIJNKWESTIES.

DE GOUVERNEMENTS-WIJNPLAATS GROOT CONSTANTIA.

(Verder verhoor van den heer Mayer.)

1097. *Waarn. Voorzitter.* Een der studenten die in Julij de plaats verliet, vertelde mij eens toevallig, toen hij nog te Constantia was, dat hij eenige wijnen van dat jaar geanalyseerd en bevonden had dat er heel wat meer azijnzuur in was dan behoorlijk was volgens de lezingen die hij ter plaatse had bijgewoond: dat hij dit had te kennen gegeven aan een van de onderwijzers op de plaats—hij zeide, geloof ik, aan u,—maar dat men aan zijn bewering twijfelde, en dat hij toen andere studenten tot dezelfde proefneming bragt, die allen hetzelfde bevonden. Hebt gij daar nooit iets van gehoord?—Dat was de zaak met de Hermitage.

1098 Gij verteldet ons dat gij met den heer Wimmer de wijnen vóór Augustus proefdet, en er niets verkeerds in vondt?—Ja.

1099. Dus, schoon de studenten vóór Augustus bevonden dat er iets verkeerds was met de Hermitage, vondt gij en de heer Wimmer niets verkeerds?—Ik weet niet hoe lang te voren het was.

1100. *Hier hebben* wij het feit dat toen nog in Julij een der studenten bij toeval, in den loop van een gesprek, kenmerkte dat hij vreesde dat de zaken niet geheel gingen zoo als zij behoorden, daar eerst hij en later andere studenten zekere wijnen van 1888 hadden geanalyseerd, en bevonden dat er te veel azijnzuur in was; dat hij dit meêdeelde aan een van de hoofden der plaats; dat de bewering van de studenten in twijfel werd getrokken maar dat zij op nieuw analyse hielden en met hetzelfde resultaat. Daarna proefdet gij en de heer Wimmer den wijn, en vondt niets verkeerds, schoon door een latere analyse in Augustus het bleek dat de studenten gelijk hadden?—Dit slaat alleen op de Hermitage.

1101 *Kol. Secretaris.* Herinnert gij u dit geval niet dat de studenten met u spraken?—Neen.

1102. Ik zou willen weten wat de manier op de plaats is. Na lat de wijn gemaakt en in het vat is, zijt gij dan niet gewoon de wijnen dikwijls uit de vaten te proeven?—Ja.

1103. Hoe dikwijls?—Elke vier weken, bij het overtappen.

1104. Als gij dan iets verkeerds met de wijnen vondt, naamt gij terstond maatregelen om het te verhelpen?—Ja.

1105 De heer Kuffner zeide dat hij Junij de wijnen zuur vond. Was dat bij het overtappen?—Neen, dat kon niet. Zij werden overgetapt in Junij, en de heer Kuffner sprak het eerst in Augustus.

1106 Dan zoudt gij den wijn nog eens in Julij en dan weder in Augustus geproefd hebben?—Ja.

1107. In Augustus vondt gij de wijnen verkeerd, en liet gij ze analyseren?—Ja.

1108 Wat deedt gij daarna?—Wij hielden de wijnen digt bij het vat, en tapten ze van tijd tot tijd over. Er was te veel suiker in, en om deze tot gisting te brengen deed ik er most bij om nieuwe gisting te weeg te brengen. Toen behandelde ik alles met den pasteurstoestel, en de wijnen worden thans beter.

1109. De heer Kuffner zegt dat aan den wijn niets gedaan werd, van den tijd dat hij de zaak ter uwer kennis bragt, tot kort geleden. Is dit juist?—De wijn werd herhaaldelijk overgetapt, en op de Hermitage werd de pasteurstoestel aangewend zoodra hij aankwam, zoowel als op de wijnen van 1886 en 1887. De andere wijnen over te tappen, daartoe ontbrak de tijd, daar wij net aan den wijnoogst waren. Alles werd zoowat tweemaal overgetapt.

1110. Dan is het onjuist als Prof Hahn en de heer Kuffner getuigen dat niets gedaan werd om te trachten den wijn goed te krijgen?—Neen, ik kan uit het kelderboek bewijzen wanneer de wijn werd overgetapt. Al de dagen van overtapping worden geboekt.

1111. Was de heer Kuffner hiermeê bezig?—In Augustus tapte ik zelf over

1112. En wanneer wenddet gij den pasteurstoestel aan?—Ik had hiertoe geen lust omdat er niet zooveel suiker in was, en om de suiker te laten gisten deed ik in Februarij 1889 er most bij. Maar tusschen Augustus en Februarij was de wijn overgetapt.

1113 *Waarn. Voorzitter.* De wijnoogst te Constantia geschiedt gewoonlijk in Februarij?—Ja, vandaar tot April.

1114 Hoe dikwijls moeten wijnen overgetapt?—Het eerst aan het eind der gisting, zeg na zes weken.

1115. Wanneer zou de eerste overtapping der wijnen van 1888 plaats hebben?—Vier à zes weken daarna

1116. Als gij klaar waart omstreeks 1 April, dan zou het eerste overtappen plaats moeten hebben tegen het midden van Mei?—Een deel kon vroeger zijn overgetapt, omdat onze wijnoogst van tijd tot tijd wordt afgebroken.

1117. Tusschen het midden van April en dat van Mei?—Het hangt af wanneer de wijn gemaakt is; zoo wat op dien tijd

1118. Moet er dan gewoonlijk in dat jaar nog meer worden overgetapt?—Ja.

1119. Hoeveel malen?—Men kan onmogelijk een vasten regel stellen: drie, vier, somtijds vijf malen, al naar de ontwikkeling van den wijn.

1120. *De heer Marais.* Gij tapt niet over als de wijn aan het gisten is?—Neen.

1121. Wordt het niet bevredigend geacht als de eerste gisting acht of tien dagen duurt?—Ja.

1122. Als die eerste gisting voorbij is, moet men dan niet terstond overtappen?—Ik geef den wijn eenige dagen rust, om het bezinksel naar onder te laten gaan, en dan tap ik over.

1123. Zoodat gij eens na veertien dagen zoudt overtappen?—Dat is de vraag. De gisting der wijnen, waar zij het kortst aanhield, duurde tien dagen.

1124. *Kol. Secretaris.* Bij welken warmtegraad wenddet gij den pasteurstoestel bij de wijnen aan?—Op 60 centigrade, 140 Fahrenheit. Dit is de gewone warmtegraad voor het gebruiken van den pasteurstoestel.

1125. Wat zou de uitwerking zijn van een hooger warmtegraad?—Slecht; vooral op het bouquet van den wijn.

1126. Werd op dien verkeerd geganen Hermitage de pasteurstoestel aangewend?—Ja, in November 1888.

1127. Geschiedde dit om hem weêr goed te krijgen?—Ja, zoo ver als de vermeerdering der zuurheid gestuit wordt.

1128. Doodt het de kiemen der gisting?—Ja.

1129 *Waarn. Voorzitter.* Het zal verdere verzuring beletten, maar het zuur zal er is niet verwijderen?—Neen.

(De heer Innes kwam terug en nam den voorzitterstoel in).

1130. *Koloniale Secretaris.* Is het juist dat alle wijnen verkeerd zijn die meer azijnzuur dan één per mille bevatten?—Ik houd het niet voor juist, want ik heb hier verschillende analysen van wijnen sedert 1885 te Constantia gemaakt, die 2 en meer per mille inhouden. Er is Steendruif, 1 per mille, een ander van 1.2, een derde van 2.3; Muskadel of Montagu, 1.3; Pontac 1.7; Paarlsche do. 1.3; Constantia Hanepoot, 1.59. Dit zijn de wijnen naar Engeland gezonden voor de Londensche en Kol Tentoonstelling, en zij zijn boven 1 per mille. In 1888, toen het Parlement zitting hield, werd er gevraagd om een analyse van de wijnen van 1886 en 1887, en het blijkt dat ook deze wijnen meer dan 1 per mille bevatten. Die analyse komt meer of min overeen met die welke ik van alle wijnen maakte en naar den heer Fischer zond. Dan heb ik hier de analyse door Baron Von Babo gemaakt en naar zijn vader gezonden, die Muskadel stelt op 1.3, Pontac 1.1, Hermitage 1,45, Witte Muskadel 1.04, Frontignac 1.97, Stein 1.43, Hanepoot 1 28. Nu acht ik dit een genoegzaam antwoord aan Prof. Hahn, die wist dat eenige der wijnen te Constantia meer dan 1 per mille bevatten, maar er geen melding van maakte.

1131. *De heer Hofmeyr.* Ik acht het niet geheel billijk tegenover Prof. Hahn om hem te laten beweren dat alle wijnen die meer dan 1 per mille azijnzuur bevatten noodzakelijkerwijze verkeerd zijn. Wat hij in zijn rapport zeide was dat het bedrag azijnzuur in de Frontignac en Hanepoot veel te groot was, en dat die wijnen verkeerd waren nu Frontignac 2.19 en Hanepoot 2.09 azijnzuur bevatte.

...ESTIES.

...PLAATS GROOT CONSTAN-

...den heer Mayer.)

...tter. Een der studen-
ts verliet, vertelde mij
nog te Constantia was,
dat jaar geanalyseerd
heel wat meer azijn-
orlijk was volgens de
se had bijgewoond ; dat
geven aan een van de
s—hij zeide, geloof ik,
aan zijn bewering twij-
andere studenten tot
agt, die allen hetzelfde
aar nooit iets van ge-
ak met de Hermitage.
is dat gij met den heer
Augustus proefdet, en er
?—Ja.
studenten vóór Augus-
s v... is was met de
en de heer Wimmer
weet niet hoe lang te
ij het feit dat toen nog
nten bij toeval, in den
enmerkte dat hij vreesde
eel gingen zoo als zij
hij en later andere stu-
an 1888 hadden geanaly-
: er te veel azijnzuur in
eelde aan een van de
lat de bewering van de
werd getrokken maar dat
nielden en met hetzelfde
oefdet gij en de heer
vondt niets verkeerds,
re analyse in Augustus
lenten gelijk hadden ?—
Herm tage.
s. Herinnert gij u dit
denten met u spraken !—
weten wat de manier op
le wijn gemaakt en in
niet gewoon de wijnen
e proeven !—Ja.
—Elke vier weken, bij
iets verkeerds met de
gij terstond maatregelen
—Ja.
fner zeide dat hij Junij
Was dat bij het overtap-
niet. Zij werden over-
heer Kuffner sprak het
ij den wijn nog eens in
Augustus geproefd heb-
vondt gij de wijnen ver-
nalyseren ?—Ja.
gij daarna ?—Wij hielden
et vat, en tapten ze van
r was te veel suiker in,
ng te brengen. deed ik er
gisting te weeg te bren-
de ik alles met den pas-
wijnen worden thans hel-
ner zegt dat aan den wijn
n den tijd dat hij de zaak
t, tot kort geleden. Is dit
rd herhaaldelijk overge-
tage werd de pasteurstoe-
ra hij aankwam, zoowel
1886 en 1887. De andere
pen, daartoe ontbrak de
aan den wijnoogst waren,
eemaal overgetapt.
onjuist als Prof Hahn en
etuigen dat niets gedaan
den wijn goed te krijgen ?
t het kelderboek bewijzen
d overgetapt. Al de dagen
den geboekt.
r Kuffner hiermeê bezig ?
zelf over.
wenddet gij den pasteurstoe-
iertoe geen lust omdat er
in was, en om die suiker
ik in Februarij 1889 er
usschen Augustus en Fe-
overgetapt.
orzitter. De wijnoogst te
gewoonlijk in Februarij ?
pril.
ls moeten wijnen overge-
n het eind der gisting, zeg
ou de eerste overtapping
8 plaats hebben !—Vier à
r waart omstreeks 1 April,
overtappen plaats moeten
lden van Mei ?—Een deel
rgetapt, omdat onze wijn-
d wordt afgebroken.
et midden van April en
hangt af wanneer de wijn
t op dien tijd
gewoonlijk in dat jaar
rgetapt ? — Ja.
den ? — Men kan onmoge-
stellen : drie, vier, som-
naar de ontwikkeling van
...is. Gij tapt niet over
gisten is ! — Neen.
iet bevredigend geacht als
ht of tien dagen duurt !—
te gisting voorbij is, moet
ond overtappen ?—Ik geef
en rust, om het bezinksel
gaan, en dan tap ik over.
eens na veertien dagen
— Dat is de vraag. De
aar zij het kortst aanhield,
...is. Bij welken warmte-
den pasteurstoestel bij de
centigrade, 140 Fahren-
rone warmtegraad voor het
asteurstoestel.
le uitwerking zijn van een
!—Slecht ; vooral op het
n.
ien verkeerd geganen Her-
estel aangewend ?—Ja, in
dit om hem weêr goed te
r als de vermeerdering der
t.
de kiemen der gisting !—
orzitter. Het zal verdere
maar het zuur ... er is
Neen.
am terug en nam den voor-
Secretaris. Is het juist
verkeerd zijn die meer
per mille bevatten !—Ik
juist, want ik heb hier
n van wijnen sedert 1885
akt, die 2 en meer per
is Steendruif, 1 per mille,
een derde van 2.3 ; Mus-
1.3 ; Pontac 1.7 ; Paarl-
ntia Hanepoot, 1.59. Dit
Engeland gezonden voor de
Tentoonstelling, en zij zijn
In 1888, toen het Parle-
werd er gevraagd om een
nen van 1886 en 1887, en
eze wijnen meer dan 1 per
e analyse komt meer of
e welke ik van alle wijnen
heer Fischer zond. Dan heb
door Baron Von Babo ge-
vader gezonden, die Mus-
, Pontac 1.1, Hermitage
lel 1.04, Frontignac 1.97,
t 1.28. Nu acht ik dit
voord aan Prof. Hahn, die
wijnen te Constantia meer
tten, maar er geen melding
fmeyr. Ik acht het niet
ver Prof. Hahn om hem te
alle wijnen die meer dan
ir bevatten noodzakelijker-
Wat hij in zijn rapport
edrag azijnzuur in de Fron-
veel te groot was, en dat
waren nu Frontignac 2.18
azijnzuur bevatte. Ook

zeide hij verder, was er meer azijnzuur in de Stein en Hermitage dan in gewonen goeden wijn, en kon men wijnen die zoo veel bevatten uit een gezondheidsoogpunt niet aanbevelen, daar wijnen die meer azijnzuur bevatten dan 1 per mille niet deugden om doorgaande gedronken te worden !—Wat ik niet begrijpen kan is dat Prof Hahn een analyse maakte van de wijnen van 1885 die naar de Tentoonstelling werden gezonden, waarvan ik het rapport hier bij mij heb, en sommige dier wijnen bevatten 2.3 per mille aan azijnzuur.

1132. Maar met één uitzondering bevatten zij allen minder azijnzuur dan de Frontignac en Hanepoot die Dr. Hahn als verkeerd veroordeelt !—Het verschil tusschen 1.97 en 2.18 is zeer klein.

1133. Laat ons zien wat er in de opgaaf van den deskundige is aangemerkt op dezen wijn. Over de Frontignac die 1,97 per mille azijnzuur bevat, zegt hij : "Wat wrang, niet lijvig genoeg, heel weinig Muskadelsmaak." Wordt die wijn als een goede gerekend !—Verleden jaar was er meer dan één wijn met over 2 per mille, en dit zag men uit de stukken aan het Parlement voorgelegd.

1134. Voorzitter. De heer Kuffner zeide ons dat eenig azijnzuur over 1.5 per mille te veel was. Zijt gij het met hem eens, of gelooft gij dat men een hooger evenredigheid kan hebben ?—In Europa acht men gewoonlijk 0.9 of 1 per mille het maximum.

1135. Zijt gij, volgens de ondervinding van het land, van oordeel dat wijnen alhier deugen als zij meer bevatten ? Ja, omdat zij meer extract en meer alcohol bevatten, wat altijd den smaak beschermt, en de wijnstokken zijn veel beter dan in eenig district van Europa.

1136. Maar ik dacht dat azijnzuur niet alleen om den smaak kwaad deed !—In Europa gebruik men heel wat azijnzuur.

1137. Is het niet een reden om azijnzuur verkeerd te vinden dat het ongezond is ? Men is er alleen tegen omdat het aan den wijn een scherpen smaak geeft.

1138. Is het geen kwestie van de gezondheid van den wijn voor de opdrinkers —Neen

1139. Gij zijt van oordeel hat als gij den smaak van het azijnzuur wegneemt door meer alcohol of suiker in den wijn te hebben, het er niet op aankomt !—Neen, het komt er niet op aan

1140. Wat is het maximum van azijnzuur in Europa ? Kunt gij ons hiervan begrip geven ?—Ik heb 1·2 en 1.3 in wijnen van verschillende firma's gevonden.

1141. Kol. Secretaris. Wanneer wordt wijn zuur !—Dit hangt af van de hoeveelheid alcohol en extract. Wijn wordt zuur als het bedrag aan azijnzuur zoo hoog is dat het den smaak van den wijn bederft.

1142. Het komt het aan op de evenredigheid !—Ja.

1143. Voorzitter. Neem een enkele soort Kaapschen wijn, b.v. Hermitage ; wat acht gij het maximum van azijnzuur dat hij bevatten kan zonder verkeerd te zijn !—Hij kan 10 à 14 p.c. alcohol bevatten. Een met 10 p.c. alcohol moet niet zooveel azijnzuur bevatten als een van 14 p.c. bergen kan.

1144. Hoeveel percent alcohol bevat de Gouvernements Hermitage !—Die van 18·9 10 percent.

1145. Wat is het maximum van azijnzuur dat die wijn kan verdragen zonder verkeerd te zijn !—Dat is moeijelijk te zeggen, daar ik er nog geen ondervinding genoeg van heb, en geen kans heb gehad de wijnen te vergelijken.

1146. Kol Secretaris. Gij hebt oude wijnen van 1886 ?—Ja.

1147. Voorzitter. Gij kunt dus niet zeggen wat het maximum van azijnzuur voor eenigen Kaapschen wijn is, maar is er in wijn dien gij op de Gouvernementsplaats geanalyseerd hebt die te veel bevat ?—Ja, wijnen welke 2.3 en 2·5 bevatten zijn in dit geval. Maar sla bevat heel wat azijnzuur.

1148. De heer Hofmeyr. Gij schijnt niet veel gewigt te hechten aan de aanwezigheid van azijnzuur in wijn omdat er ook azijn op sla wordt gebruikt ?—Ja, wat de gezondheid van den gebruiker betreft.

1149. Weet gij dat het bij sla aanmaken een regel is om spaarzaam met uw azijn maar vrij gevig met uw olie te zijn, en geldt dit ook niet voor wijn !—Azijn, die 3 per mille azijnzuur bevat, kunt gij niet met wijn vergelijken.

1150. Wij hebben Prof. Hahn's analyse gehad, toonende dat wijn omstreeks 2 per mille bevatte, en bijna ieder Comité-lid dat dien wijn geproefd heeft vond hem ondrinkbaar om de zuurheid !—Te Constantia heeft men dien wijn dikwijls geproefd en goed bevonden.

1151. De heer Hockly. Gij acht het noodig iedere vier weken den wijn te laten proeven !—Ja.

1152. Is dit stelselmatig ten uitvoer gelegd !—Er zijn tusschenpoozen geweest, maar in den regel probeer ik den wijn van tijd tot tijd.

1153. Als dit geschiedt, houdt gij dan zorgvuldig boek van de resultaten, of vertrouwt gij op uw geheugen !—Meest vertrouw ik op mijn geheugen, maar als de wijn is overgetapt houd ik boek van hetgeen verloren is en met anderen wijn opgevuld is moeten worden.

1154. Houdt gij zoo boek dat ieder ander die uw plaats inneemt door middel van dit boek zou kunnen nagaan hoe de wijnen van verschillende jaren zich bevonden op een gegeven dag !—Ja.

1155. Gij probeert den wijn om de vier weken !—Slechts door proeven, en dan vertrouw ik geheel op mijn geheugen.

1156. Dus wordt er geen uitvoerig dagboek gehouden van hetgeen gebeurt ?—Neen.

1157. Zou dit niet iets zijn dat niet alleen van groote hulp maar ook bepaaldelijk noodig is op een proefplaats !—Ik weet niet hoe den smaak te beschrijven, maar ik houd een dagboek.

(Te worden vervolgd).

VERJAARSFEEST

(Van onzen Correspondent.)

Den 25sten October ll. mogt de alom geachte Principaal van het te Groot Drakenstein gevestigde Instituut Simondium, de heer G. P. Hutchinson, zijn 48sten verjaarsdag vieren.

Na door zijne huisgenooten hartelijk geluk te zijn gewenscht, daagden reeds vroeg in den morgen de schoolkinderen, omstreeks 60 in getal, die aan zijn zorg zijn toevertrouwd, op, en boden hem hunne gelukwenschingen aan. Bijna ieder hunner overhandigde hem een Birthday Card, terwijl hem tevens een nette scheerdoos, waartoe ieder der kinderen iets had bijgedragen, ten geschenke werd aangeboden. Op het latere van den dag vooral aan het diner, waaraan eenige belangstellende vrienden, zelfs van de Kaapstad en Paarl, deelnamen, werden hem door onderscheidene heeren welgemeende heilwenschen toegebragt; vooral de oude heer de Boer Mazier deed, ofschoon reeds 70 jaren oud, zijn best om het feest de meeste luister bij te zetten.

Des namiddags vervoegde zich eene deputatie van Groot Drakensteinsche heeren ten zijnent, die hem bij monde van den heer David Marais, die daarbij eene nette aanspraak hield, een adres met beurs aanbood van £25. Zigtbaar getroffen dankte de heer Hutchinson en zeide o. a. dat de vrienden zijne geringe verdiensten, (hoor ! hoor !) te hoog achtten, maar dit hem ten spoorslag zoude zijn om verder zijn uiterste pogingen aan te wenden om op den door hem ingeslagen weg voort te gaan.

Wij eindigen met drie cheers voor den heer en mevrouw Hutchinson.

Paarl District Advertentieblad gelieve de goedheid te hebben over te nemen.

"IK WANHOOPTE AAN HAAR LEVEN."—Lees dit : "Ik ben zeer verheugd met de verschijning en het doeltreffende van "Scott's Emulsion." Ik heb het voorgeschreven voor een kind van omtrent vijf jaar oud, dat lijdende was aan klierachtige aandoening, zoo zwak en zoo vermagerd, dat ik wanhoopte aan haar leven ; hare eetlust was geheel en al weg, en hare stem onverstaanbaar. Op het einde van eene week was het kind zoo veel beter geworden, zoodat het in staat was om in bed op te zitten, en een ei te eten voor ontbijt, en om op haar gedane vragen te antwoorden, en zij wordt gedurig beter. Ik blijf uwen getrouwen, John, Paine Stone, M.R.C.S., enz., 4, Witstone Villas, Paignton, S. Devon." Bij alle Apothekers.—*Adv.*

WHY SUFFER

FROM biliousness, constipation, piles, sick headache, sour stomach, dizziness, and that bad taste in the Mouth, when Warner's "SAFE" Pills will cure you ? They have cured tens of thousands. They possess these points of superiority—sugarcoated, purely vegetable, contain no calomel, mercury, or mineral of any kind ; do not gripe ; never sicken ; easy to take, mild in operation, and for these reasons are especially the favourites with woman. Note the following testimonials :—

Accrington, England, July 2, 1889.—With pleasure, for suffering humanity, I am glad to state that having tested the virtues of Warner's "SAFE" Pills, I have benefited greatly by them. I had a bronchial tendency, and I experienced relief.

(Signed) JAMES WHITTAKER.

38, May Street, Fulham, London, W., England, May 6, 1889.—Warner's "SAFE" Pills recommended by my friend are the best I have yet had for my stomach. I have tried most of the pills sold, but "SAFE" Pills have really proved the best. My head always feels better after I have taken them, and my stomach is perfectly regular and of good tone.

(Signed) GEORGE WRIGHT.

Ask your chemist for Warner's "SAFE" Pills and see that you get them. Don't take others that are said to be "just as good." There are a hundred reasons why Warner's "SAFE" Pills are the best pills in the market. For sale by all chemists and medicine vendors, at 1s. 1½ per bottle, or of B G Lennon & Co., Cape Town, Port Elizabeth, and East London. Write Lennon & Co. for 32 page pamphlet, which will be sent free, post paid.

REUTER'S TELEGRAMMEN.

ONDERZEESCHE TELEGRAAFDIENST.

Vorstelijke personaadjes.

Een Spoorweg-ongeluk en een nieuw Iersch Verbond.

Ontvangen en gepubliceerd 29 Oct. 9·15 n.m.

LONDEN, 29 OCT.—De Prins van Wallis, Prins Albert Victor en Prins George zijn naar Egypte vertrokken. De gezanten uit Zanzibar zijn naar Balmoral, en de Hertog van Edinburg, die hersteld is van zijn ziekte, is naar Madrid. Een trein die verkeerd in een zijlinie bij Agra was geraakt, is tegen de buffers verbrijzeld, en hierbij zijn 13 vrouwen en 2 kinderen omgekomen en 40 andere lieden gekwetst. Een Pachtersbond is te Thurles, Graafschap Tipperary, opgerigt.

Een Iersch Proces.

Ontvangen en gepubliceerd 30 Oct., 4.30 n.m.

LONDEN, 30 OCT.—Bij het openen van het proces te Maryborough, Queen's County, tegen de beschuldigden aan den moord van Inspecteur Martin, kenden de gevangenen zich schuldig aan manslag, behalve Vader MacFaddon, die erkende wel schuldig te zijn geweest aan belemmering der politie. Hij werd onder borgtogt losgelaten, ten einde hij verschijnen zal als men hem oproept. Vonnis uitgesteld. De *Hawarden Castle* is Dingsdag te 7. v. m. te Plymouth aangekomen.

OVERLANDSCHE TELEGRAAFDIENST.

KAAPKOLONIE.

Een Schietwedstrijd.

GRAHAMSTAD, 28 OCT.—Zaturdag namiddag heeft, in prachtig weder, het Kadetcorps der Grahamstadsche Op. chool geschoten om den Regeringsbeker, en er werden 880 punten, 88 per hoofd, gemaakt, terwijl 105 per hoofd het hoogste zou zijn geweest. De voorwaarden zijn 7 schoten per hoofd, op 100, 200 en 300 yards afstands. Kadet Smith, zoon van den Regter, maakte 97, het hoogste dat bij zulke wedstrijden nog gehaald is. Korporaal Stirk volgde met 96.

Regen.

OUDTSHOORN, 28 OCT.—Een zwaar onweder ging Zondag namiddag over stad en district. Al de rivieren stroomen sterk, en Olifantsrivier is niet te passeren. De boeren juichen, daar de regen net bij tijds komt voor het tweede veldgewas.

PRINS ALBERT, 28 OCT. — Ligte regenbuijen zijn hier Zaturdag, zware Zondag avond en 's nachts gevallen. Men berigt dat al de stroompjes in de buurt aan het loopen zijn, en dat in de Ghamka het water tot de knieën staat.

GRAAFF-REINET, 29 OCT.—Gisteren onweder, met mooije regens. Heden morgen Z. Wester en zware regen, die belooft van duur te zullen zijn.

CARNARVON, 30 OCT.—Twee duim regen is gisteren namiddag in omstreeks 40 minuten gevallen, en het weder belooft nog veel.

Pondoland.

UMTATA, 28 OCT.—Macallali, een onderkapitein in West Pondoland, ging Zondag ll. naar Carr's plek, tusschen hier en St. Jansrivier, en sjambokte den heer Carr. Daarop ging hij naar McAllister's plek, waar hij hoogst waarschijnlijk juffr. McAllister en haar kinderen met assegaaijen zou gedood hebben, was niet een ander opperhoofd, Undeau, net gekomen om Macallali weg te sturen. Sigcau, Groot-opperhoofd der Oostelijke Pondo's, heeft verleden week een man laten uitruiken. De man werd door den kop geschoten, en Sigcau stond er vlak bij toen dit geschiedde. De reden van den moord was dat de stevels door den heer Cook, den Pondo concessionaris, aan Sigcau geschonken diens voet zeer maakten. Sir Thomas Upington wordt hier wel ontvangen.

Z. A. REPUBLIEK.

Johannesburgsche ongelukken.

JOHANNESBURG, 28 OCT.—Markt zeer rustig en feitelijk dood, tot den regen dien men nu elk oogenblik kan wachten. Drie Kaffers zijn Zaturdag avond in de "Royal" delfplekken gedood door een te laat plaats hebbende ontploffing van dynamiet; en een jonge boer is bij Orange Grove aan zijn eind gekomen door een val van een kar, die het gevolg was van den slechten staat der wegen.

Regen te Johannesburg.

JOHANNESBURG, 29 OCT.—Stortregens zijn hier gisteren nacht gevallen.

Regen en vervoer.

PRETORIA, 29 OCT.—Regen is hier heden mogen meer dan vier uur lang ge vallen. Goederen komen in en prijzen dalen. Bouwmaterialen zijn nog hoog in prijs, en vele handwerkslieden zijn zonder werk.

CORRESPONDENTIE.

[WIJ STELLEN ONS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE GEVOELENS ONZER CORRESPONDENTEN. INGEZONDEN STUKKEN KUNNEN NIET TERUGGEEISCHT WORDEN.—RED.]

THEOLOGISCHE KWEEKSCHOOL.

Pretoria, Z. A. R., 25 Oct. 1889.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Voor een tijd geleden, zag ik in een uwer nummers, dat eene beweging bij sommigen, o.a. een Dominé van den Vrijstaat, bestaat, om de Theologische Kweekschool van Stellenbosch naar de Kaapstad te verplaatsen. Voordat ik die onzinnigheid en hersenschim ga oplossen, en de nadeelige gevolgen daaruit voortvloeijende aan den dag leggen, (want ik zal mij wel degelijk, indien het er op aankomt, laten hooren), wensch ik voorloopig de studenten van bovengenoemde inrigting aan te moedigen hun gewigt tegen zoo eene beweging te laten voelen.

Ik ben, enz.,
CONSERVATIEF.

EEN VRAAG EN EEN VERWIJT.

30 Oct. 1889.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Ik zie in het inleidingsartikel van de *Cape Times* van heden dat twee Afrikaander leden van het Parlementsgebouw Comité er voor gestemd hebben om de Gouvernementstuin voor een Geregtshofgebouw te verwoesten. De een woont te Wijnberg en de ander te Stellenbosch. Die van Wijnberg, zoo als ik verneem, is geen parlementslid en heeft welligt zijn redenen om er voor te stemmen; maar het parlementslid dat te Stellenbosch woont is, verneem ik, de heer M. L. Neethling. Als dit waar is—en zoo niet, laat hij het dan tegenspreken—dan zeg ik was zijn stem om onzer voorvaderen Tuin, die er over de tweehonderd jaren bestaan heeft, te verwoesten, een schandvlek die nimmer kan uitgewischt worden. Een Afrikaner die het land vertegenwoordigt en zoo min voor de stad zijner voorvaderen over heeft om niet alleen hun heilige nagedachtenis te schenden, maar om ook den Gouverneur uit de stad te verdrijven en het eenige pleizierplekje in een verzamelplaats van dieven en moordenaars te herscheppen en het land in tienduizenden ponden van schuld te dompelen, behoort geen volksvertegenwoordiger te zijn. Zulke volksmannen zijn het land een nadeel en een ondergang der voorvaderlijke nationale gedenkteekens. De oogen der ware Afrikaners en van alle liefhebbers van schoonheid en sierlijkheid behooren open te gaan, en zij behooren te overwegen of zulke mannen langer als volksvertegenwoordigers in hunne positie kunnen blijven.

Gelukkig zal er eerlang een nieuwe kiesing voor het Hoogerhuis plaats vinden, en de naam van een Neethling, als hij de man is zal niet vergeten zijn. Hij is de man ; zoo niet, laat hem het tegenspreken.

VERBITTERD.

DE BOUWPLANNEN DER REGERING.

Aan den Redacteur.

Mijnheer,—Ofschoon geen inwoner van de stad of van hare nabijheid, maar van het uiterst Westelijke deel, en een liefhebber van alle oudheden, zag ik tot mijn leedwezen bij mijn terugkomst van de naburige Staten uit uw geëerd blad, dat 't Gouvernement reeds een aantal eikenboomen heeft laten omhakken in den Gouvernementstuin om er een gebouw te plaatsen waardoor de eenigste aangename wandelplaats verwoest wordt en van hare aangenaamheid en vrijheid beroofd wordt. Een vermetele daad, die zeer te laken is, en waardoor Sir Gordon toont, dat het hatelijke verschil dat door sommige Engelsche aankomelingen teweeg is gebragt en oogenschijnlijk aan het uitsterven was, (namelijk Dutch en Engelsch) bij hem zoo diep is ingekankerd, dat hij het niet langer kan inhouden. De Engelsche Regering heeft een zeer goed voorbeeld gegeven met het oude Kasteel, om het te laten blijven. In weerwil van dit tast een deel der Regering, in de afwezigheid van voorname leden van het Ministerie, een even teeder punt aan. Waarom niet eerst gewacht tot dat de reeds benoemde Gouverneur is aangekomen? Het gebeurde doet mij gedenken aan het gedrag van een sluipmoordenaar, die niets openlijk, maar alles bedekt doet.

Het Groenteplein is een zeer geschikte plaats en centraal gelegen. Indien het gebouw in het midden van het plein wordt geplaatst, met straten rondom, zal dit een goede vertooning en verbetering wezen.

Ik vertrouw dit Sir Gordon zijn dwaling zal inzien, en niet verder voortgaan met het gevoel van vroegere Europésche bewoners, waaronder ook zijn van Engelsche afkomst, verder te kwetsen.

X. X.

[Men zal zien dat het werk voorloopig geschorst is. Schoon het overigens van zelf spreekt dat Hollandsch-sprekende Kolonisten bijzondere redenen hebben om tegen het plan der Regering te zijn, is het een feit dat de Engelsche ingezetenen der Kaapstad in deze zaak ééne lijn met hen trekken.—RED. *Z. A.*]

GEZELLIGHEID.

Aan den Redacteur.

Waarde Heer,—In de *Zuid Afrikaan* van 26 September 1889, is het inleidingsartikel getiteld "Gezelligheid". De Regering heeft een Drank-Commissie aangesteld, die ook moet nagaan de mogelijkheid, om door Wetgeving invloed te oefenen op de drinkgewoonten der bevolking.

Wel voor mij, sie ik niet in dat sij veel goeds uitvinden zal om het drinken tegen te gaan, want die verkeerde invloeden sijn meest ten gevolge van de overzeesche beschaving, en die is al zoo overal ingedrongen dat zij even als het Oost Indisch kweek geworteld is. Misschien denkt men aan de Kaap dat daar veel gedronken wordt. Als men drinken wil sien, moet men naar plaatsen gaan waar geen wijngaarden zijn en waar geen suivere drank van 't druivensap vervaardigd wordt. Om één voorbeeld te noemen: neem Transvaal. Bezoek de hotels en publieke drinkplaatsen van Johannesburg, Barberton, ens., en dan zal men verbaasd wezen te sien welk een hoeveelheid sterke drank verconsumeerd wordt. Was het nu maar alles *zuiver* en *ongemengd* dan sou het nog niet zoo erg sijn maar dat gebrouw. Kaapsche brandewijn in Transvaal heeft de kleur van flaauwe thee, soo een donkere kleur geeft men die braauwsels, en de smaak is eenvoudig naar en verkoopt toch tegen vier shillings per bottel.

Dan nog komt de "Nellmapius" drank die dicht bij Pretoria gemaakt wordt sonder één druivenkorrel te sien. Wel, hoe de gedistilleerde drank in de fabriek smaakt weet ik niet maar dat verkocht wordt in een menigte van publieke drinkplaatsen is allerellendigst. Als een ordentelijke kerel een soopje er van neemt dan krijgt hij hoofdpijn, en de Kaffers die Nellmapius drinken zijn altijd dof, onnoozel, slaperig. Hun verstand moet erg aangetast worden, en toch wordt zulke drank toegelaten. Zulke drank is ongetwijfeld schadelijk voor een mensch. Was hier nu suivere drank uit de Kolonie dan zou er ongetwijfeld groote vraag naar zijn, zoodat heel wat bottels met whisky en Fransche brandewijn onaangeroerd op de rakken van de drinkplaatsen staan sullen. Allen zijn ook niet in staat één shilling te geven voor een soopje brandewijn. Dan vraagt men "Cape smoke," die toch tegen 6d. per glaasje verkocht wordt. Maar ach, wat voor drank wordt voorgezet. De kleur spreekt voor den inhoud van den bottel. Op die wijze krijgt de Kaapsche brandewijn een slechten naam. Het is ook niet te verwonderen dat de "Cape smoke" zoo vervalscht wordt; het is ten gevolge van de zware belasting. Kon die suivere dranken goedkooper ingevoerd worden dan was er geen noodzakelijkheid se te vervalschen, maar nu wordt van één legger twee gemaakt door allerlei ingredienten er in te brouwen, die ongetwijfeld seer schadelijk werken op het gestel van den drinker in Transvaal, en het is te hopen dat de Achtb. Regering het inzien zal dat die vermengde drank een schadelijken invloed uitoefent niet slechts op de inwoners van Transvaal, maar op de burgers selve. Ik wil liefst niets seggen van dat brouwsel dat in de kantienen verkocht wordt als Nellmapius gewoonlijk genoemd *Warranted to kill at a hundred yards.* Indien die lui die met hart en siel zoo voor geheele onthouding van sterken drank zijn, liefst met ligchaam en siel strijden tegen die vervalschingen van den drank en matigheid voorstaan, dan zullen sij eer slagen, want drinken en drinken van sterken drank zal toch nooit ophouden. Ik voor mij heb niet veel op met die afschaffingsbeweging. De lui die se voorstaan nemen heel wat teksten uit den Bijbel om hun zaak te bepleiten, maar mij hebben sij nog niet overtuigd dat een matig drinker afschaffer moet worden. Ik meen, een mensch heeft het zwaar genoeg op die oû wereld en dat het alles dwaasheid is om nog extra banden en wetten opgelegd te worden.

H.

DE HEER BASSON EN DE GUANO KWESTIE.

Aan den Redakteur.

Malmesbury. Groene Kloof, Oct. 1889.

Mijnheer,—In de *Zuid Afrikaan* van den 3den dezer, komt een stuk voor verwijzende naar de Publieke Vergadering gehouden in September te Malmesbury, beroepen door de Parlementsleden, om de kiezers van het distrikt te ontmoeten.

Daar ik echter in het begin van de maand eenigen tijd van huis was, heb ik de krant eerst laat gekregen. En toen ik opgemeld stuk had gelezen besloot ik, daar het reeds wat oud was, er niet op te antwoorden, te meer daar er genoeg menschen in ons distrikt zijn die mij en de tegenpartij kennen om te kunnen oordeelen over ons beiden. Maar kort geleden, in ver gelegen wijken zijnde van waar de menschen niet naar Malmesbury, of Vredenburg waren opgekomen, werd ik zeer over den inhoud van dit stuk aangesproken, ofschoon zij seiden dat zij het niet kunnen gelooven, en ik mij er op beroep dat ik op de vergadering rond uitgesproken had, en het mijn schuld niet was, dat personen juist op zulk een ongelegen tijd siek werden en zeer spoedig weer herstellen. Men hield het er voor dat wanneer ik geene opheldering in hetzelfde blad gaf, ik van dezelfde soort van menschen was, die wel iemand van achteren en op een gemeene wijze aanvallen maar nooit regt hun tegenpartij durven ontmoeten en sich verdedigen, om der wille, dus van het publiek schrijf ik.

Nu moet ik beginnen met op te merken, dat er een groot abuis in het stuk voorkwam waar hij zegt, dat de heeren Thos. Louw en H. Mijburgh bij het gesprek tegenwoordig waren, tusschen mij en den heer Jacs. Louw gevoerd. Wij beiden waren alleen toen wij spraken op de stoep van het Royal Hotel te Kaapstad. De heer Tobias Louw, sr. heb ik eerst later alleen in de straat ontmoet, en met hem eenige woorden gewisseld. En den anderen getuige, (Mijburgh) heb ik omtrent een maand later te Malmesbury ontmoet. Dit dus, over de al of niet geloofwaardigheid van den mededeeler.

Om nu op de zaak selve te komen sal ik trachten, het gesprek, sooveel *mogelijk* weer te geven.

De heer Louw begint ! Ik wil gaarne uw gevoelens omtrent de guano weten, want ik zie gij hebt er tegengestemd.

Basson.—Ik ben tegen het voorstel.

Marais. Dat het Gouvernement de eilanden self moet werken, om rede dat Gouvernements werk te duur uitkomt. Ik helderde dit met voorbeelden op, en zei : "Als het Gouvernement de plaats van koopman en speculant moet innemen, waar sal het dan naar toe gaan, en wat zal er het einde van zijn. Maar ik ben voor een ander voorstel, dat ik later sal beantwoorden, namelijk :

Het Gouvernement moet het voorbeeld van Engeland volgen en een inspekteur aanstellen onder toezigt van het Landbouw departement om te zien :

1. Dat geen gauno uit de pakhuizen mag vervoerd worden. tenzij eerst geïnspekteerd of deselve niet moedwillig vervalscht is.

2. Indien eenig guano handelaar betrapt wordt op moedwillige vervalsching, hij niet alleen onderhevig zal wezen aan een matige boete, maar zijn kontrakt van nul en geene waarde meer zal wezen.

3. Dat Gouvernement niet noodwendig den hoogsten tender zal aannemen, maar alle goedgekeurde tenders zal accepteeren om zooveel mogelijk competitie onder de guano handelaars te doen blijven.

4. Dat het Gouvernement onderzoek zal laten doen of er genoegzaam guano aan onze kusten gewonnen wordt voor de behoefte van onze landbouw, en zoo niet, dat de uitvoer van guano belet worde.

5. Dat het Gouvernement ter te gemoetkoming van den landbouw, de *duty* van £1 14s. per ton, die ontscheept wordt moet afschaffen. Want dan kunnende guano handelaars voor £1 goedkooper verkoopen.

Louw. Daar ben ik niet mee tevreden.

Basson. Wij kunnen geen wet voor u en uw aanhang alleen maken. Wij moeten trachten een wet te maken, die goed werkt voor het Gouvernement, den boer en den speculant.

Louw. Maar Stephan heeft u in het Parlement gebragt.

Basson. Gij heb het mis. Ik heb 693 stemmen bekomen, en daarvan heb ik de Steenberg Cor. 114 en te Paternoster 48 gekregen. Dus heeft de heer Stephan mij grootendeels helpen inbrengen, maar niet alleen ook hebben mijn vrienden de heer Stephan gevraagd mij te ondersteunen, maar uw kandidaat, de heer Hofmeyr heeft self den heer Stephan herhaalde maal gevraagd hem te ondersteunen, doch hij heeft het geweigerd.

Louw. Maar gesteld dat wij alleen u in het Parlement sonder hulp van Stephan gebragt hebben, wat sou je dan in de guano zaak gedaan hebben.

Basson. Precies wat ik nu gedaan heb. Want de guano zaak is bij mij een zaak van principe en geen partij zaak. Ook heeft de heer Stephan mij nooit iets omtrent guano gezegd of geschreven, dat ik in zijn belang moet handelen, en hij is ook niet alleen guano handelaar. Gij moet wel verstaan, ik ben ook guano verbruiker ; ik ben boer.

Louw. Ja, maar je sal toch maar het voordeel van de zaak aan Stephan geven

Basson. Als ik de zaak op zijn uiterst gebragt en mij van mijn pligt gekweten heb en er is dan nog iets over, dan sou ik het voordeel van den twijfel aan mijn ondersteuner geven, want soowel boeren als kooplieden hebben mij ondersteund.

Louw. Wij zijn bang dat Stephan al de eilanden in handen zal krijgen en dan met ons doen wat hij wil.

Basson. Ik denk dat is een overdreven vrees, in elk geval als dat zoo is, dan kan er voor gesorgd worden.—Goeden morgen.

Zie daar nu, de punten wéér gegeven naar het best van mijn vermogen; en de personen met wie ik in aanraking ben gekomen in de Kaapstad, kort nadat het onderhoud heeft plaats gehad, en aan wie ik de zaak verteld heb, zoowel als de personen die op de publieke vergadering te Malmesbury mij gehoord hebben. moge nu oordeelen tusschen mij en de tegenpartij. Ik beroep mij op de eerstgenoemde personen, omdat ik vooraf niet geweten heb dat ik van achteren belasterd zou worden; waardoor het mij eene verpligting was op de publieke vergadering, de zaak te moeten weêrleggen.

Terwijl ik mij beroep op velen die ter vergadering waren opgekomen, dat ik menigmaal voor de opening naar den heer Jacs. Louw gezocht heb, en ik mijne ontevredenheid heb te kennen gegeven dat hij niet tegenwoordig was, doch niemand kan mij de oorzaak der afwezigheid opgeven. Later heb ik dan vernomen dat de oude vader zoo siek was, dat de zoon hem moest oppassen.

De uwe,
A. BASSON.

P.S.—Ik kan het korte gesprek met den heer Tobias Louw, sr. ook wel opgeven, doch daar dit meer in een andere rigting loopt, komt het hier minder op aan. Misschien later.

Z. A. REPUBLIEK.

Vandaar weder niet veel nieuws. Het landsinkomsten blijkt in het derde kwartaal van dit jaar £380,925 bedragen te hebben, £180,433 meer dan in dezelfden tijd van verleden jaar, terwijl de uitgaven £330,533 tegen £186,527 bedrugen. In den wedren is het inkomen met de uitgaaf een heel eind vooruit. Te Klerksdorp is eene openbare vergadering gehouden ten einde de Regering om allerlei dingen te vragen, die zij, hopen wij, slechts ten deele zal toestaan; want b.v. alle belasting op buitenlandsche eetwaren af te schaffen, is net maar den boer te ruïneren. Uit de *Volksstem* nemen wij het volgende stukjes uit Waterberg over :—

Het kerkgebouw van de Hereenigde gemeente van Nijlstroom is bijna klaar; de preekstoel en de banken kunnen nu niet klaar komen maar sullen gemaakt worden na het eerstkomende Nachtmaal dat in het begin van November a.s. zal plaats vinden.

Het gaat hier over het algemeen zeer slecht. Verleden en ook dit jaar zijn hier te Waterberg veel beesten aan de besmettelijke longziekte bezweken, het grootste gedeelte van het veld is door moedwilligheid door rijders en loop-Kaffers in brand gestoken en afgebrand; de droogte duurt voort waardoor het gras nu niet kan groeijen, het uitgehongerde vee loopt op het afgebrande veld, sommige menschen en ook de schrijver dezes, weten niet wat te doen met hun beesten. Het weer komt dikwijls mooi op en belooft regen, doch het gaat voorbij zonder regen en breugt ons slechts koude Noord-Westenwind. Daar het gras niet kan groeijen en slechts de giftplanten met de droogte kunnen tieren, lijden de veeboeren, maar vooral de transportrijders en trekmenschen, veel schade aan hun vee.

De voedingsmiddelen worden duur, het laatste koren en de laatste mielies waren zeer schaars en het koorn is dit jaar over het algemeen slecht. Sommige menschen hebben hunne koornlanden tweemaal moeten ploegen en zaaien, omdat het eerste gezaaide geheel door de luizen vernield is. In sommige gezaaide zijn behalve de luizen ook nog brand in het koren. Als de mielies en andere naoogst ook slecht uitvalt, dan is het te vrezen dat het aanstaande jaar, een schaarsch, duur jaar zal zijn, want hier is geen voorsorg gemaakt voor de jaren en tijden van misoogsten, doch de Heere zal in sijne aanbiddelijke genade voorsien.

Sommige menschen sukkelen zonder een enkele Kafferbediende, terwijl op sommige plaatsen bij hoopen bij elkander liggen. Jammer dat de plakkerswet toch niet goed uitgevoerd wordt, want waar zij zoo bij hoopen bij elkander plakken, is nadeel voordeel voor den landbouw in het algemeen en voor de arme Kaffers self het gevolg, want daar wordt al het goede dat de getrouwe zendelingen en zendingsvrienden met groote moeite opgebouwd hebben, door hunne heidensche Kaffer-zeden weder afgebroken en daar woekert de siekte voort, waarvan de namen te leelijk is om in de courant te schrijven. De eerwaarde zendeling op Middelfontein zendings-station is de rechte man op de rechte plaats.

De brug over de Nijl, bij Kranskop is stuk, wat jammer is en schade voor de arme belasting betalers. Tusschen Nijlstroom en Vijgeboomspoort wordt ook een brug gebouwd—als die toch maar houdt.

HANDEL EN NIJVERHEID.

PRODUKTENMARKT TE KIMBERLEY.

De heer James Lawrence berigt dato 25 October :—

	£	s.	d.		£	s.	d.
Aardappelen, per zak ...	0	18	0	—	1	1	0
Aardappelen (beste) per zak, 163 lbs. ...	£1	6	0	—	1	7	0
Amandelen, per lb. ...	0	0	4	—	0	0	6
Boter (versche)	0	2	0	—	0	2	6
„ (tweede)	0	1	6	—	0	1	9
Boonen per zak, 203 lbs.	1	0	0	—	1	10	0
Eenden	0	2	0	—	0	2	9
Eijeren, per dozijn ...	0	1	3	—	0	1	9
Garst, per zak, 150 lbs....	0	19	0	—	1	0	0
Haver per zak, 150 lbs.	0	18	0	—	0	19	0
Ham en Spek, per lb.	0	0	6	—	0	0	9
Havergerven, per 100 lbs.	0	12	0	—	0	15	6
Hoenders, per stuk ...	0	1	6	—	0	2	0
Kaf, per baal ...	1	10	0	—	1	15	0
Kaf, per do. (O.V.S.) ...	1	7	0	—	1	13	0
Kafferkoren (roode) per zak, 200 lbs. ...	1	2	0	—	1	4	0
Kafferkoren (witte) per zak	1	4	0	—	1	6	0
Kalkoenen, ...	0	6	0	—	0	9	0
Meel, fijne per zak 100 ...	1	4	0	—	1	5	0
Meel (Boer) (zachte koren ongezift) per zak 203 lbs	2	0	0	—	2	5	0
Meel (Boer) (harde koren ongezift)	2	0	0	—	2	5	0
Meel (zachte koren gezift)	2	5	0	—	2	8	0
Meel (zachte koren (gezift super.) ...	2	8	0	—	2	10	0
Meel, zachte, sup. gezift (O.V.S.) ...	2	10	0	—	2	15	0
Mielies (gele) per zak 203 lbs.	1	8	0	—	1	12	0
Mielies (gemengde) ...	1	6	0	—	1	10	0
Mielies (brood) ...	1	6	0	—	1	10	0
Mieliemeel (witte) ...	1	12	0	—	1	15	0
Mieliemeel (gele) ...	1	10	0	—	1	12	0
Rozijnen, per kistje 25 lbs	0	6	0	—	0	7	6
Struiseijeren ...	0	0	3	—	0	0	9
Tabak, per lb. ...	0	0	3	—	0	0	3½
Tarwe, per zak 203 lbs.	1	14	0	—	2	0	0
Uien, per 120 lbs. ..	1	0	0	—	1	10	0
Vruchten gedroogde geschild ...	0	0	4	—	0	0	6
Walnoten, per lb. ...	0	0	4	—	0	0	6
Zemelen, per zak 100 lbs.	0	9	6	—	0	10	0
Zout, per zak ...	0	4	0	—	0	4	6
Zweepstokken elk ...	0	1	0	—	0	2	0
Limoenen, per 100 ...	0	10	0	—	0	13	0
LEVENDE HAVE.							
Hamels, 50 lb. ongeveer	0	13	0	—	0	14	0
Lammers, 35 lb.... ...	0	8	0	—	0	10	0
Kapaters, 68 lb.... ...	0	12	0	—	0	15	0
Ossen, slagt, 700 tot 750 lb. ...	9	0	0	—	9	10	0
Koeijen, 400 tot 460 lb. ...	6	0	0	—	6	10	0
Varkens, 100 lb. ...	1	10	0	—	2	0	0
TREKVEE.							
Groote ezels	12	0	0	—	16	0	0
Kleine ezels	7	0	0	—	8	0	0
Ossen	6	10	0	—	8	0	0

AANMERKINGEN.

Markten zijn reeds voor langen tijd slecht voorzien geworden, en alle soorten van produkten blijven vast in prijs, gepaard aan eene rijzende neiging. Boerenmeel is weder hooger, doordien groote kwantiteiten naar Johannesburg zijn gezonden. Mielies zijn schaars en de voorraad in handen is klein. Haver, tarwe en alle andere granen zijn in prijs gerezen. Kaf en voer zijn zeer schaars en halen hooge prijzen. Extra goede kaf is niet te krijgen tegen welken prijs ook. Aardappelen blijven bijna hetzelfde, zijnde aankomsten bijna gelijk aan de vraag. Uijen zijn schaars en gerezen in prijs. Wit mieliemeel is in aanvraag en sou goede prijzen halen. Eijeren zijn zeer schaars geworden. Boter blijft vast. Vruchten, groenten en pluimvee blijven vast in prijs.

SLAGTVEE.

Eerste klas ossen, hamels, lammers en varkens gaan goed van de hand. Goede trekossen, paarden en ezels zijn hoog noodig, zoo ook slagtossen en hamels ; allen sullen goede prijzen opbrengen. Deze week zijn er prachtige regens gevallen, en het is te hopen dat de droogte nu gebroken is ; dit zoude natuurlijk grooten invloed hebben op toekomende prijzen.

DE GOUD AANDEELEN MARKT.

De heeren Johan Jansen en Co. geven de volgende noteringen tot 5 n.m. 3 October :—

	£	s.	d.
Alpines ...	1	0	0
Aurora West ...	0	12	0
Auroras ...	2	0	0
Agnes Munro ...	0	11	0
Athena, Worcester ...	10	0	0
Blue Skys ...	0	10	6
Bankets ...	1	2	0
Black Reefs ...	0	12	0
Botha's Reef ...	0	14	0
Balmorals ...	0	11	9
City and Suburban ...	11	17	6
Croesus ...	3	3	6
Du Prees ...	0	7	6
Doornkops ...	0	15	6
Durban Roodepoort ...	5	2	6
George Goch ...	1	3	6
Gold Fields ...	6	2	0
Geldenhuis (Ex Rights)	3	10	0
Do. Main Reef ...	1	9	0
Gipsy ...	1	0	6
Glencairn ...	1	6	0
Griqualand West Gold	0	15	0
Do. Copper ...	1	5	6
Henry Nourses ...	9	0	0
Heriots ...	4	15	0
Hartbeest Union ...	0	12	3
Johannesburg Waterworks	2	0	0
Johannesburg Estates...	2	18	0
Do. Tram ...	0	17	6
Kleinfontein ...	1	8	0
King Solomons Mine ...	0	13	0
Leeuwpoorts ...	0	5	0
Laxeys ...	0	4	0
Langlaagte Estate ...	5	0	0
Langlaagte United ...	1	9	6
Do. Block B ...	1	19	0
Do. Centrals ...	1	12	6
Do. Western ...	1	0	0
May Consolidated ...	1	14	6
Main Reef ...	1	18	0
Marais Reef ...	0	14	6
Metropolitans ...	2	12	6
Meijer en Charlton ...	2	6	0
Modderfontein ...	0	16	6
Moss Rose ...	3	12	6
Moss Rose Extension ...	0	18	6
Mulder's Farm ...	0	9	6
Nabobs ...	1	12	0
Nigels ...	3	7	0
Nooitgedacht ...	1	4	0
do. (Victoria) ...	0	5	0
Nooitgedacht Extension	0	10	0
Nationals ...	0	17	0
Princesses ...	2	1	0
Paarl Ophirs ...	2	1	6
Paarl Pretoria ...	2	0	0
Pigg's Peak ...	0	7	6
Roodepoort Kimberley ...	2	13	6
Shebas ...	1	10	0
Simmer and Jack ...	7	2	6
Stanhopes ...	7	5	0
Steyns ...	0	19	0
Stars ...	1	11	0
Salisbury ...	17	0	0
Salisbury Extension ...	1	12	0
Tharsis ...	1	16	6
United Main Reef ...	1	15	6
Veras ...	0	10	6
Van Rijn ...	1	0	0
Waterval ...	0	6	3
Wemmers ...	12	0	0
Wolhuter ...	5	0	0
Wolsinghams ...	0	16	6
Worcester Exploratie ...	14	10	0

Zeer weinig te doen. Markt blijft maar onregelmatig.

KAAPSTADSCHE EFFEKTEN EN AANDEELEN BEURS EN BELEGGING-MAATSCHAPPIJ.

Verkoopingen in de Koopmansbeurs op Dingsdag, 29 October 1889.

Bothas 13s. 6d.
Blue Sky 10s., aan te komen
Buffelsdoorn 41s.
Driefontein 11s., aan te komen.
Langte B. 38s., aan te komen.
May Consol 35s.
Moss Rose Ext 17s.
Princesses 43s., aan te komen.
Stars 3 s. 6d., aan te komen.
Van Rijns 18s., aan te komen.

Verkoopingen in de Koopmansbeurs op Woensdag, 30 October 1889.

Aurora Wests, 13s.
Balmora's, 12s.
Bankets, 21s. 6d., aan te komen.
Blue Sky, 10s. 3d.
Driefonteins, 11s.
Langlaagte B, 39s., aan te komen.
„ Westerns, 21s.
Mays, 34s. 9d.
Modders, 17s. 6d., aan te komen.
Nooits, 24s.
Princesses, 43s. 6d., aan te komen.
White House, £11.

FRED. H. BOOSE, Secretaris.

Allerlei uit Hollandsche Bladen.

SCHARLAKENKOORTS TE BIRMINGHAM.

Te Birmingham heerscht een hevige epidemie van scharlaken koorts. Het aantal lijders daaraan is zoo groot, dat er in de siekenhuizen geen plaats genoeg is. Zeven verpleegsters en vier geneesheeren van het "koortshospitaal" zijn ook door de ziekte aangetast.

NIEUWE REGENSCHERMEN.

Volgens een Engelsch blad zijn thans nieuwe regenschermen uitgevonden, die van een doorzigtige stof gemaakt zijn en het voordeel hebben den drager bij storm en regen niet meer bloot te stellen aan botsingen met palen, boomen, enz.

EEN GLANSRIJK EXAMEN.

Een lid der Oostenrijksche Keizerlijke familie, de Aartshertog Johan van Toskana, heeft dezer dagen te Fiume. na een glansrijk examen, het diploma van scheepskapitein verworven. Hij heeft dit gedaan om zijn jacht zelf te commanderen op de reizen in alle wereldstreken, welke hij ondernemen wil.

EEN VERMAARD OOGARTS.

De vermaarde oogarts : professor Dr. Julius Jacobson, uit Koningsbergen, is te Crans aan de Oostzee, op 61-jarigen leeftijd overleden.

DROEVIGE TIJDINGEN UIT MACEDONIE.

De *Correspondance de l'Est* bevat een brief uit Monastir, waarin de droevigste bijzonderheden worden medegedeeld over de tegenwoordig in Macedonië talrijk voorkomende rooverijen. Volgens bedoeld schrijven zijn gedurende de laatste twee maanden in die Turksche provincie niet minder dan 200 menschen vermoord en uitgeplunderd. Twee roovers, Shakir en Osman genaamd, die ieder wel meer dan 20 moorden gepleegd hebben, voeren over dit land een schrikbewind. Zij stroopen in verschillende districten, ieder met zijne eigen bende, en dagelijks hoort men van moorden en andere baarschheden, die voor de geringe som van Turksche ponden worden begaan. De correspondent beschrijft de Turksche overheidspersonen als op zeer verdachte wijze traag in het beteugelen der roovers.

HET ZAKKEN VAN EEN VLOER EN DE GEVOLGEN.

In een militair gebouw te Cosenza (Calabrië) is de vloer van een zaal plotseling ingezakt, waardoor allen, die er waren, in een daaronder gelegen wagenbergplaats vielen. Een kapitein en 22 soldaten werden gewond, twee der laatstgenoemden zeer gevaarlijk.

EEN BRUTALE DIEFSTAL.

In de Hongaarsche badplaats Marilla-bad, aan de Rumaansche grens, is dezer dagen de woning van den baddokter geplunderd door twaalf Rumaansche roovers, die het huis omsingelden en den dokter en zijn huisgenooten met den dood dreigden als zij alarm maakten. Zij vergaarden er een aanzienlijken buit—waaronder £175 in geld—en maakten zich daarmee uit de voeten. Om niet te spoedig achtervolgd te worden hadden zij de telegraafgeleiding vernield. De dieven berokkenden den dokter nog meer schade dan door hetgeen zij meenamen : zij ontroofden hem ook zijne patiënten. Want door den brutalen diefstal waren de badgasten zoo beangst geworden, dat zij den volgenden dag met pak en zak vertrokken.

WAARD OM KONING TE WEZEN.

Koning Humbert, die zich te Milaan bevond, toen daar het reeds vermelde ongeluk (instorten van een huis) plaats had, begaf zich onmiddellijk naar de plaats des onheils en was geruimen tijd bij de opgravingen tegenwoordig, zich herhaaldelijk blootstellende aan het gevaar van door de nog steeds neerstortende balken te worden getroffen. Later bragt hij een bezoek aan de gekwetsten in het hospitaal, wien hij beloofde zich hun lot en dat hunner gezinnen te zullen aantrekken. Zoowel bij zijne komst als bij zijn vertrek werd hem een treffende ovatie door het volk gebragt, als dank voor zijne hartelijke zorg en deelneming, aan de arme slachtoffers betoond. De aannemer heeft zich aanstonds uit de voeten gemaakt.

EINDELIJK IN HANDEN GEKOMEN.

De plegers van de jongste bom-aanslagen te Triëst zijn thans in hechtenis genomen. Het zijn vier jongelieden van 19 jaren : een student, een handelsbediende, een drukker en een zonder beroep.

ZESTIG JAREN GELEDEN EN THANS.

Zestig jaar geleden, zoo spreekt een Amerikaan, was een spoorweg bij ons, evenals in Europa, eene onbekende zaak en de bevolking der Vereenigde Staten bestond uit 12 millioen zielen. Nu exploiteeren wij 25,000 Km. spoorweg en de bevolking is toegenomen tot 60 millioen. Voor zestig jaar werd ons nationaal vermogen geschat op minder dan 1,000 dollars. Nu rekent men 't minstens op 56,000 millioen dollars. Onze spoorwegen vervoeren in het laatste jaar 475 millioen passagier en 600 millioen ton vrachtgoederen. Ruim een millioen ambtenaren zijn aan onze spoorwegen verbonden, te zamen 600 millioen per jaar aan tractement genietende. Het rollend materieel bestaat uit 30,000 locomotieven, 21,000 personenwagens, 7,000 bagagewagens en een millioen goederenwagens. Bouw en uitrusting der lijnen kosten 8,000 millioen dollars. Wij zijn wat wij zijn door de spoorwegen !

GEEN VREES VOOR CRITIEK.

Teresina Tua, de beroemde vioolkunstenares, behoeft de critiek niet te vreezen, en zij is er dan ook zoo weinig bang voor, dat zij met een criticus in het huwelijk treedt. Naar men uit Rome berigt, zal de jonge kunstenares zich eerlang in den echt verbinden met den muziekcriticus Ippolito Valletta, die tot dusverre te Turin gevestigd was, maar nu muzikaal redacteur wordt van een te Rome verschijnend blad *La Ragione*.

EEN PALEIS IN GESTORT.

Onlangs is op een nacht te Napels een gedeelte van het paleis van den prins van Sansevero ingestort. De talrijke bewoners hadden één uur te voren op order der politie het gebouw ontruimd, zoodat gelukkig geen menschenlevens worden betreurd. De meubels en de brandkast, welke 100,000 *lires* aan geldswaardig papier, enz., bevat, liggen onder het puin begraven. De historische kapel werd beschadigd.

EEN "LUCHT" REIZIGER VERDRONKEN.

De lucht reiziger Le[illegible] is, na een opstijging te Reval, bij het [illegible]erdalen met zijn valscherm in zee gevallen en verdronken.

EEN BIERGESCHIEDENIS VAN AF 1589.

Het *Hofbräuhaus* te München viert onlangs zijn driehonderdjarig bestaan. Het werd den 27sten September 1589 gesticht door Hertog Willem van Beieren. De exploitatie van de tegenwoordige brouwerij begon echter eerst in 1602. Toen stierf te Schwarzbach het edele geslacht Degernburg uit, dat het privilegie bezat van wit bier te brouwen, een privilegie, dat toen het Hof van Beieren terugnam. In het eerst moest de brouwerij alleen de kelders van het Hof voorzien ; maar later, in 1702, begon men ook bier te brouwen voor het groote publiek, onder voorwaarde dat het bier buiten de brouwerij gedronken zou worden. Eerst in 1839 werd een lokaal voor het drinken van bier aan de inrigting verbonden. Het *Hofbräuhaus* heeft in den loop der tijden vele veranderingen ondergaan ; maar wat veranderde, het bleef steeds aanzienlijke voordeelen opleveren. Het brengt den Beierschen Staat ongeveer 1,500,000 *Mark* per jaar op. En nog altijd levert het, ondanks alle concurrentie, niet genoeg bier voor de dorstige Beiersche kelen.

EEN KOSTBAAR GESCHENK.

De bierbrouwer Jacobsen, te Kopenhagen, heeft zijn rijke verzameling van oude en nieuwe beeldhouwwerken, schilderijen enz aan de Deensche hoofdstad ten geschenke aangeboden, onder voorwaarde, dat op stad- en staatskosten een nieuw kunstmuseum gebouwd zal worden. Er is veel kans op aanvaarding van het geschenk.

EEN ZELDZAME JAGTBUIT.

Een beerenjagt op zee werd onlangs aanschouwd aan de Noorsche kust bij Lyngoer. De bemanning en de passagiers van het stoomschip *Jupiter* zagen daar een beer, die van een eilandje naar de kust zwom. De tweede stuurman en twee matrozen gingen nu terstond in een boot het dier achtervolgen. Na een paar vergeefsche pogingen om hem te treffen, gelukte het hun, den beer den weg naar de kust af te snijden en hem eindelijk door een slag met een bijl te dooden. De voor zeelieden zoo zeldzame jagtbuit werd met een touw naar het schip gesleept en meegenomen naar Christiania.

ZUIVERHEID VAN TAAL.

Het streven naar zuiverheid van taal, dat tegenwoordig bij de Duitschers zeer sterk is, leidt wel eens tot onverstaanbaarheid. Toen b. v. onlangs een vijand van vreemde woorden een brief verzond aan de *Druckleitung des Mittelstufen Blattes für Bernsteineigenschafts-Gewerblichkeit* had de post al hare veelgeroemde spitsvondigheid noodig om te ontdekken, dat die brief bestemd was voor de "Redactie van het Centraalblad voor Electro technick."

EEN NIEUWE REDDINGSGORDEL.

Van een nieuwen reddingsgordel voor schipbreukelingen, wordt in Duitsche bladen melding gemaakt. Het is een lucht- en waterdigte holle gordel, welke om het middel wordt gegespt en als hij ledig is zeer gemakkelijk is te dragen. Aan den gordel is een kleine ijzeren flesch verbonden, welke gecomprimeerd koolzuur of koolwaterstofgas bevat. Om den gordel, welke 100 liter kan bevatten, met gas te vullen, zijn 200 gr. vloeibaar koolzuur en 20 gr. absolute alkohol (om het verstijven van het gas te voorkomen) voldoende. Na het openen van een klepje in de flesch wordt de gordel terstond met het ligte gas gevuld. Een op zij aangebragte klep met een veer voorkomt het springen van den gordel door overvulling. Daar nu 100 liter gas een even groote volume water verdringt en de gordel dus een gewigt van 100 kilogram boven water kan houden, rekent men dat een schipbreukeling, daarmee voorzien, met goed gevolg den strijd tegen de golven kan volhouden. In volle zee is behalve deze gordel nog een waterdigte tasch met eenige levensmiddelen noodig, om den schipbreukeling voor den hongerdood te bewaren.

* * *

BRIEF, aan een dichter. "Hoe zeer moet ik u bedanken voor de toezending van uw bundel nieuwe gedichten. Ik had het boek in mijn brandkast gesloten. Van nacht is er bij mij ingebroken en de dief vond het eerst uw gedichten. Hij begon te lezen, viel in slaap, en zoo vond ik hem van morgen voor mijn geopende brandkast zitten, zoodat ik hem aan de politie kon overleveren."

ZIE OMMEZIJDE.

NEDERLAND.

(Van onzen Correspondent.)

[KAMERNIEUWS.—KERKELIJK.—HOLLAND-ZUID AFRIKA.—BERIGTEN.]

26 September 1889.

KAMERNIEUWS.—Volgens de Staatsbegrooting door den Minister van Financiën terstond na de heropening der Kamers ingediend, zullen de uitgaven voor 1890 ruim 135 millioen gulden (bijna 12 millioen sterling) en de vermoedelijke inkomsten ruim 122 millioen (ruim 10½ mill. sterling) bedragen, zoodat er een tekort zou zijn van meer dan 12 millioen gulden. Er zijn echter nog oude "tekorten," waarvoor geen voorziening gemaakt is, gezamenlijk tot een bedrag van ruim 22 millioen gulden, waartegenover slechts beschikbaar is een paar millioen van de geldleening van 1884. Ter dekking van deze tekorten acht de Minister het niet noodig dat daarvoor in de eerste jaren eene geldleening zal behoeven te worden aangegaan.

Het eindcijfer der uitgaven is bijna *f*850,000 *hooger* dan in het vorige jaar, wegens publieke werken, die in onderscheiden plaatsen des lands worden uitgevoerd. Verder zijn zekere uitgaven wel op de begrooting gebragt, doch zullen deze waarschijnlijk in dit jaar niet of niet geheel vereischt worden, zoodat het tekort niet meer dan 3½ millioen zal bedragen. En wordt er rekening gehouden met de buitengewone uitgaven voor het Merwede-Kanaal en Staatsspoorwegen, en die van het totaal der uitgaven afgetrokken, dan zullen, volgens de raming, de uitgaven ruim een half millioen *minder* zijn dan de inkomsten. [*Wat zegt Horak?*]

De Indische begrooting is geraamd op: uitgaven 140½ millioen; inkomsten ruim 128 millioen, tekort 12½ millioen. De voorlaatste begrooting (1889), sloot met een tekort van bijna 5 millioen, doch er bleef aan het einde van het dienstjaar ongeveer 25 millioen *over*. Misschien gaat het nu weer zoo. Van de inkomsten op de Indische begrooting moet bijna 33 millioen in Nederland worden opgebragt tegen 95 millioen in Indië. Daarentegen worden 1⁄4 van de 140 millioen der uitgaven in Indië besteed.

De Minister van Koloniën zegt in zijn toelichting der begrooting, dat hij gewenscht had thans reeds meer zekerheid te kunnen geven omtrent de oplossing van de Opium-kwestie, doch dat dit niet kan, daar de correspondentie daaromtrent met Indische autoriteiten nog niet geëindigd is. Intusschen zullen nieuwe verpachtingen slechts voor één jaar geschieden; de controle zal worden verscherpt. Aanbevolen wordt door den Gouverneur Generaal om de "verboden kringen," waar geen opium mag worden verkocht gaandeweg uittebreiden, en ook om in zekere plaatsen op Java en Madura een proef te nemen met *regie* in plaats van pachtstelsel voor den verkoop van opium. Erkend wordt dat de opium een groot euvel is voor den inlander, dat hem belet te komen tot welvaart. De opbrengst der opiumpacht is op 3 millioen minder geraamd dan in het vorige jaar. Dit is in elk geval verblijdend, ook om aan hen, die dit vragen, het bewijs te leveren dat de Schatkist de ellendige millioenen die de opiumpacht oplevert, best missen kan.

De Onderwijswet is eindelijk afgehandeld en heden vond de tweede lezing plaats. Nog op het laatste oogenblik wilden enkele Liberalen een spaak in het wiel steken, door een amendement tot vaststellen van algemeene *leerpligt* intebrengen, doch de regterzijde weigerde thans debat over dit gewigtig punt, en bij stemming werd het amendement verworpen met 46 tegen 38 stemmen. Al de Liberalen die tegenwoordig waren stemden er voor. Ten slotte is heden de Wet *aangenomen* met 71 tegen 27 stemmen. Zeventien Liberalen stemden met de regterzijde voor de aannemen der Wet. Enkele leden waren afwezig. Onder hen die tegen stemden bevond zich ook Domela Nieuwenhuis. Nu komt de Eerste Kamer aan het woord.

KERKELIJK.—Door eenige Ned. Gereformeerde en Chr. Geref. predikanten is gezamenlijk een schrijven gerigt aan het Moderamen der *Geref. Predikanten Conferentie* te Amsterdam, en aan het Comité der *Centrale Pastoraal Conferentie te Kampen*, aandringende op eene Predikantenconferentie van Gereformeerde predikanten, bijeen te roepen door de Moderatuur der genoemde Conferenties gezamenlijk. Deze zaak is in den laatsten tijd door Ds. Lindeboom, pred. der Christ. Geref. Kerk te Zutfen en anderen herhaaldelijk ter sprake gebragt, en ook de *Heraut* heeft er zich gunstig over uitgelaten. Er is trouwens ook geen enkele reden waarom de predikanten der Ned. Geref. Kerken en van de Chr. Geref. Kerk, schoon de gewenschte vereeniging nog niet tot stand is gekomen, niet gezamenlijk zouden vergaderen ter bespreking van onderwerpen, zoo van Theol. wetenschappelijken als van praktischen aard, wat dan ook weer de vereeniging der Kerken eene schrede nader kan brengen. Er is alle vooruitzigt, dat het goede plan van eene Pastoraal Conferentie van predikanten van de Ned. Geref. en Chr. Geref. Kerken verwezenlijkt zal worden.

PROF. GUNNING heeft ll. Zaturdag het hoogleeraarsambt aan de Hoogeschool te Leiden aanvaard met eene rede over "De wijsbegeerte van den godsdienst uit het beginsel naar het geloof der gemeente." Er waren slechts weinige hoogleeraren en studenten tegenwoordig, en de professor zou zijn rede voor stoelen en banken hebben uitgesproken, indien er geen geestverwanten en vrienden uit Amsterdam tegenwoordig waren geweest. Het is nog al eene eer voor Gunning dat de Modernen te Leiden op zoo grove wijze hun afkeuring en leedwezen hebben te kennen gegeven over zijn optreden als Christen-belijder aan de Leidsche hoogeschool.

Tot buitengewone Hoogleeraren aan de Vrije Universiteit zijn benoemd in de faculteit der godgeleerdheid Dr. W. Geesink, van Rotterdam en Dr. W. van den Bergh, van Voorthuizen. De nieuwe cursus, waarvoor 12 studenten voor de eerste maal zijn ingeschreven, is door Prof. Kuyper geopend met eene rede over den "Wetenschappelijken stand."

Het aantal leden van den ultra-modernen Protestantenbond is in het afgeloopen jaar met 514 toegenomen. In het geheel telt de Bond 15,516 leden. Twee colporteurs zijn voor rekening van den Bond arbeidzaam in het verspreiden van moderne geschriften.

In het midden der volgende maand zal te Voorthuizen eene Provinciale Diaconale Vergadering gehouden worden, waartoe ook afgevaardigden van diaconiën en stichtingen uit geheel het land als adviseurs zijn uitgenoodigd. Diaconale Conferenties dragen geen officieel kerkelijk karakter, zoodat de kerken (gemeenten) niet door hare besluiten gebonden zijn, als door die van Classis of Synode. Doch zeer nuttig zijn zulke Conferenties ter bespreking van gewigtige vragen de diaconiën betreffende, wier arbeid bijzonder uitgebreid is. Op deze deze zamenkomst zal gehandeld worden: 1. over een te stichten *Idioten school* (verhouding tot schoolbesturen, vaccine quaestie, provinciale of nationale stichting, zamenwerking met Chr. Geref.), en verder over vragen als deze: Is het goed te keuren dat armen deelnemen in begrafenisfondsen, assurantiën, verzorging van zieken en krankzinnigen, oorzaken van achteruitgang op stoffelijk gebied enz.? Men ziet hieruit hoe breed *diaconale arbeid* wordt opgevat,—zeker geheel anders dan in Zuid Afrika.

Door de diaconie der Ned. Geref. Kerk van Rotterdam is een aanvang gemaakt met de Provinciale Stichting voor ongeneeslijke kranken, waartoe op eene Diaconale Conferentie was besloten. Te Rotterdam bestond tot nu toe, behalve de voormalige Stichting van den heer Ittmann, Jun., slechts een Gesticht voor ongeneeslijken der Roomschen, waarin echter ook Protestanten werden opgenomen. Deze arbeid der barmhartigheid, langen tijd door de Gereformeerde Kerken verwaarloosd is nu weder te Rotterdam, zij het ook wegens gebrek aan middelen nog op kleine schaal, weder ter hand genomen.

HOLLAND-ZUID AFRIKA.—De *Staatscourant* van 26 dezer bevat de Statuten van de *Pretoria-Hypotheek Maatschappij*, ten doel hebbende geld uit te zetten op hypothecair verband in Transvaal en verder in Zuid Afrika.

BERIGTEN.—Door een paar leiders der Socialisten is beproefd te Rotterdam eene werkstaking tot stand te brengen van de sjouwerlieden aan de stoombooten. Onder de sjouwers heerscht het gevoelen dat 20 cent (4 pence) per uur te weinig loon is voor hun zwaren arbeid, en dat zij 25 cent per uur behooren te hebben. Eenige Stoombootmaatschappijen hebben terstond het loon hunner sjouwerlieden op 25 cent gebragt, doch anderen weigeren sulks te doen. Daarop is eene vergadering gehouden van een groot aantal arbeiders om te beraadslagen wat hun te doen stond en op deze vergadering hebben socialistische woordvoerders er op aangedrongen dat het werk zou gestaakt worden: "de socialistische partij zou helpen." Een paar der aanwezigen slechts schenen van de hulp der socialisten gediend en zoo is er gelukkig nog niets gekomen van eene "werkstaking." Het is te hopen, dat al de betrokken Stoombootmaatschappijen de gevraagde "stuiver" meer per uur zullen toestaan; onredelijk is de eisch der sjouwers niet.

Het 50-jarig bestaan der Hollandsche Spoorwegmaatschappij is zonder bepaalde feestviering herdacht. Alle beambten kregen een feestgave, waarvoor £4000 beschikbaar was gesteld door de Commissarissen der Maatschappij, en een bronzen medaille met oorkonde, waarin de geschiedenis der Maatschappij wordt nedegedeeld. Van den vooruitgang dezer Maatschappij in de 50 jaren van haar bestaan kan men zich moeijelijk een denkbeeld maken. Zij begon met een "krom lijntje" naar Haarlem en ziet thans haar net over het geheele land uitgebreid. Het nieuwe station te Amsterdam, dat de Staat op een paar millioen gulden te staan komt, is thans aan de Maatschappij overgedragen.

Te Utrecht is op 70jarigen ouderdom overleden de welbekende schrijver en Christenphilanthroop J. Wolbers. Jaren lang heeft hij met vrucht gearbeid op het gebied der Sociale kwestie, en vooral ook aan hem is de oprigting van *Patrimonium*, den Bond van Christen werklieden, te danken. De heer Wolbers was de schrijver van een geschiedenis van *Suriname*, waarvoor hij door den Koning tot ridder geslagen werd; van eene geschiedenis van Java en hij was jaren lang hoofdredacteur van de *Werkmansvriend*. Tal van instellingen verliezen in hem een warm vriend. Zijne gedachtenis zal in vrede zijn.

OOK IS overleden, in den hooger ouderdom van 86 jaren de weduwe van Ds. Hendrik de Cock, een der vaders der Scheiding. In de dagen van strijd stond zij haren echtgenoot moedig terzijde, en zelve heeft zij om des geloofs wille veel te verduren gehad. Deze merkwaardige vrouw, na den dood van Ds. de Cock hertrouwd met Ds. Poelman, wien zij ook overleefde, is thans de ruste ingegaan.

ZWARE ONWEDERS hebben gewoed over verschillende deelen des lands, waarbij door het inslaan van den bliksem hier en daar groote schade is veroorzaakt.

DOOR EEN MACHINIST (engine-driver) van de stoomtram tusschen Rotterdam en Delftshaven-Schiedam is een cordaat stuk verrigt. Terwijl de tram reed door de Oldenbarneveltstraat, te Rotterdam, zag de machinist een kind spelende op de rails. Daar de machine niet zoo spoedig gestopt kon worden, dat het kind niet zou worden overreden sprong de machinist van de machine en rukte snel het kind weg, waardoor het aan een anders wissen dood werd ontrukt. Men kan zich voorstellen welk een ovatie den wakkeren man, vooral door de moeders, wier kinderen bij dozijnen, in deze drukke buurt steeds op straat en door hun achteloosheid ieder oogenblik in gevaar zijn van overreden te worden, gebragt werd.

TE LEIDEN is gepromoveerd tot doctor in de letteren pater C. W. T. de Wilde, van de orde der Jezuiten. Hij moet de eerste Roomsche geestelijke zijn, die aan een onzer Staats-Universiteiten tot doctor bevorderd is; zijn geleerdheid wordt zeer geroemd.

FRANSCHHOEK.

(Van onzen Correspondent).

28 October 1889.

Mijnheer,—Het is nu al sedert een geruimen tijd dat uwe geachte lezers iets van deze plaats vernomen hebben.

De wijngaarden beloven niet naar wensch de wijnoogst zal niet voordeelig zijn. De vruchtenoogst is ook heel schraal. Ten gevolge van den buitengewoon sterken Zuidoostenwind, van ll. Maandag en Dingsdag, 21 en 22 dezer, is aan boomen en wijngaarden veel schade veroorzaakt. Eene groote hoeveelheid vruchten werd van de boomen geworpen. Hoewel het met den wijnhandel nu beter gesteld is, dan vroeger, moeten wegens de duurte in den prijs van vleesch en graan, enz, en door den druk op den wijnhandel sedert de vorige jaren velen het nog maar met zuinigheid en spaarzaamheid overleggen, ten einde om ook maar het hoofd boven water te houden.

De kerkbazaar in het begin dezer maand gehouden heeft ruim £110 stg. opgebragt. Deze gemeente heeft kort geleden, veel verloren met het overlijden van haren geachten ouderling, den heer J. C. Lotter. De overledene heeft deze gemeente een geruimen reeks van jaren als diaken ook getrouw en op een echt christelijke wijze gediend. Sedert zijnen dood werd zijn echtgenoote en familie zwaar beproefd, want kort voor hem overleed zijns Eds. schoonvader, de oude heer Jacob le Roux in den ouderdom van bijkans 80 jaren en kort na hem, zijns Eds. moeder mejufv. de weduwe M. Lotter, geb. Zeeman, in den buitengewoon hoogen ouderdom van 89 jaren. Ook is voor veertien dagen geleden overleden de echtgenoote van den emeritus Ds. Craig geb. Kriel, die een langdurend lijden te verduren had.

Men is alhier zeer verontwaardigd en verstoord over hetgeen dat er in de Ringszitting te Kaapstad over het verslag van dronkenschap in deze gemeente plaats gevonden heeft als onze geachte Kerkeraad zich er over voor een onpartijdige commissie zou moeten verantwoorden, dan zal het hun voorzeker niet tot eer verstrekken, want onze Eerw. Kerkeraad moet zich toch wel bedenken, dat degenen door hen bedoeld, aan de zonde van dronkenschap schuldig, tot de geringe klas van kleurlingen behooren, zoodat zij dan ook geen leden der gemeente zijn, en vervolgens is er op de Ringsvergadering gezegd geworden, dat alhier een kantien bestaat, en dat de kleurlingen er zich gaan bedrinken, doch wij kunnen het uwe lezers verzekeren dat alhier geen enkele kantien, maar slechts een bottelstore bestaat en als de eigenaar der bottel store zich er werkelijk aan deze overtreding zou schuldig maken om er een kantien te houden, waarom wordt hij dan niet volgens de wet door de plaatselijke autoriteiten aan de overheid gerapporteerd? Die zullen spoedig volgens wet er een einde aan maken. Wij willen hopen dat onze Eerw. Kerkeraad, in het vervolg van tijd, wat voorzigtiger zal wezen, ten einde er voor te zorgen dat de eer en belangen dezer gemeente, door haar op zoo eene onachtzame wijze niet benadeeld worde.

Sedert bovenstaande geschreven zijn, zijn alhier eenige ligte regenbuijen gevallen, die dan ook op den storm van wind en stof grootlijks tot verkwikking verstrekten.

De gevaarlijke ziekte van inflammatie, waardoor op andere plaatsen al zoo vele slagtoffers door den dood geëischt zijn geworden, is sedert den laatsten tijd alhier ook heerschende onder blanken en gekleurden, en hoewel onder de blanken verscheidene gevallen van ernstigen aard waren, zijn zij door de bekwame geneeskundige hulp van onze Paarlsche geneesheeren, en met de zegen des Heeren weer allen hersteld, doch van de kleurlingen zijn er verscheidene gevallen die met den dood geëindig zijn.

EEN EXTRA HOLLANDSCHE KOE.

Lady Baker, eene Holstein-Friesche koe in Iowa, heeft in de week van 14–20 Junij jl. 542.12 Eng. ponden melk geleverd, waaruit 34¼ Eng. ponden ongezouten boter gemaakt werden. Van dit feit zijn drie beëedigde verklaringen opgemaakt. De koe werd driemaal daags gemolken.

EEN LIEFHEBBER VAN REKENEN.

Hoeveel voedsel een menschenligchaam verteert, heeft onlangs een liefhebber van rekenen becijferd. Hij kwam tot de slotsom, dat een man van 70 jaren van zijn geboorte af ruim 20 waggons ladingen voedsel heeft verteerd, ongeveer 80,000 kilogram. Voor groote eters is de hoeveelheid natuurlijk nog aanmerkelijk meer.

HULDE AAN PRESIDENT REITZ,

BIJ ZIJN BEZOEK TE SMITHFIELD.

(Express.)

Heil U, g'eerbiedigd Hoofd en Heer!
Door 't landsvolk wettiglijk verkoren;
Door God ons gunstiglijk beschoren,
Begroeten w' U met vreugd' en eer.
Van Hem, wien heel ons harte liefde,
Wiens dood ons aller zielen griefde.
En bij wiens sluim'rende assche waakt
De trouw van vaders en van kind'ren,
Vult gij de plaats; wat zou ons hind'ren,
't Gevoelen, waar ons hart van blaakt.
Aan U 't ontdekken bij 't ontmoeten?
En in den kreet van 't blij begroeten
Een klem te leggen, die U spreekt
Van warme trouw, en dankb're wijding;
Van hope op Uw steun en leiding;
Gehechtheid, die haar vreugde vindt
In 't zelfde onverdeeld bedoelen,
Trots alle oneenheid van gevoelen;
Die 't Hoofd als Hoofd vereert en mint!

Ja heil U, achtb're President!
Voormaals berustte in Uw handen
De schaal van 't recht,—en in deez' landen,
Werd 't oog vaak sidd'rend afgewend,
Van hem, wiens lippen leven spraken,
Misschien, maar die ook d'ijsbre kaken
Des doods kon oop'nen met een woord—
Nu spoedt zich 't volk van oost en westen
Tot U, en geeft hun Heer ten besten,
Een kreet, die galmt van oord tot oord,
Dat blij genot verheugt de zinnen,
Dat moed en hope heerschen binnen,
Deez' Staat, van 't een tot 't ander boord.

Van grootriviers verheven wanden,
Tot waar het Vale water vloeit;
Van Griqua's diamanten zanden,
Tot waar de berg der Draken gloeit,
Dankt alles God, die uit het lijden,
Door 't volk zoo pijnlijk diep beseft,
Hen voeren wou tot nieuw verblijden,
Daar hij U tot hun hoofd verheft.
Gij zult met hen den beker drinken
Van lief en leed, van smart en heil;
Zult met hen staan, of met hen zinken;
Geeft hun Uw kracht, Uw leven veil.
Gij zult hun fouten duldig dragen;
In alles hun een vader zijn;
Den gang met doorzicht onderschragen,
Van arm en rijk, van groot en klein.

U biedt de weduw eerbiedig
Hulde, en schenkt U haar hart,
Roek'nend op U, Hoofd en Heere—
Reik haar de hand in heur smart.

d' Arme, in kommer verzonken,
Zoo zich uw oog tot hem wendt,
Voelt als een riem onder 't harte;
Schept nieuwen moed, President!

't Scheppende brein van den dichter,
Innig aan 't Uwe verwant,
Stelt zich met hart'lijke neiging
Uwer ten dienst, en ons land.

Hij, die het zwaard weet te dragen,
Treedt U manmoedig ter zij,
Zwerend: wat onheil moog' dreigen,
Reken op mij, Heer, op mij!

d' Oude met zilveren lokken,
Van Uwe macht zich bewust.
Naakt U met wank'lende schreden,
Pleitend voor vrede en voor rust.

Alles, Heer, ligt U ten voeten:
Moed, liefde, gaven en kracht!
Bouw op der burgers gehechtheid
't Grondvest van al Uwe macht.

Heil dezen Staat! Ja, heil den Staat!
De man, op wien hij zich verlaat
In voor en tegen, vreugd' en vreezen,
Draagt zijn belang op 't eerlijk hart,
En zal zijn volk, hoe ook verward
In tegenspoed, ten Leidsman wezen.

Zijn held're blik doorziet, hoe 't best
Zal bloeien 't heil van dit gewest,
Het erfdeel onzer dierb're vaad'ren.
Van wat hun kostbaar bloed ons kocht,
En wat hun nijv're hand ons wrocht,
Zal hij ons leeren, vrucht te gaad'ren.

Hij, man van 't recht en staatsman bêi,
Zal ons verheffen in de rij
Der jeugd'ge Afrikaansche landen;
Zoodat des kleinen Vrijstaats naam
Verbreid op vleugelen der faam,
Bekend zal zijn aan verre stranden.

't Bezielingwekkende gevoel
Naast staatsbeleid nu op den stoel
Der eer in dit ons land verheven,
Zal zijne ongeziene macht
Verbreiden, en in 't jong geslacht
Doen kiemen hooger, eed'ler streven.

De ijz'ren baan, die volken snoert,
En 't menschdom tot verlichting voert,
Omschakelt weldra vlakte en heuv'len;
Straks opent d'aard haar kostb'ren schat;
De handel bloeit in dorp en stad,
En doet het blind veroordeel sneuv'len.

Haast bloeien *School en Onderwijs*!
En zeeg'nen zij, die zwak en grijs
Verlangend op het einde wachten,
Dat God hun dagen rekken wou,
Opdat hun oog nog schouwen zou,
Waar voorgeslachten reeds naar smachtten.

Daarom zij onzen Vrijstaat heil!
BRAND had een levenslengte veil,
Om hem tot eer en bloei te brengen;
Het nieuwe Hoofd, met moed bezield,
Neem' weg, wat hem nog 't onder hield:
De nazaat, ons bij 't graf geknield
Van REITZ, zal dan een traan van dankb're
erkent'nis plengen!

HUBERTUS ELFFERS.

LAINGSBURG.

(Van onzen Correspondent.)

28 Oct. 1889.

In twee-en twintig maanden heeft het hier niet geregend. Om den toestand te beschrijven van vee en veld, zou eene onmogelijkheid zijn. Alles kwijnde. Maar heden is het anders. Het heeft geregend, ja heerlijk geregend. Ook hier is de droogte geweken. Wij hadden ons aandeel aan den sterken wind, die elders zooveel verwoesting aangerigt heeft. Gelukkig hebben wij geene ongevallen te betreuren. Sedert Donderdag staken er onweerswolken op. Vrijdag morgen hadden wij eenige zachte regenbuijen. Heden (Zaturdag) namiddag hebben wij een weinig donder gehad, vergezeld van eenen prachtigen regen. En,—alles juicht!!! Zinkings of geen zinkings, jicht of geen jicht, allen waren er op uit om zich in het water te vermaken.

Met het koopen van wol is het hier levendig toegegaan. De goede prijzen gegeven door onze wakkere koopers Fuller en Lewice, hebben veel gedaan om den hoogen nood onzer boeren te lenigen. Mogten zij er een aardig stuivertje op maken.

Gisteren (Zondag) namiddag kwam de Baviaankrans-rivier af. Toeschouwers waren er van allerlei natuur en stand, en ouderdom en roeping. Sommigen, zoo ongewoon zijn wij geworden aan loopend water, stonden op eenen eerbiedigen toestand. "Dit kan dalk gebeur dat onze voeten nat worden, en dan kom daar fout." Heden morgen werden wij verrast door het ongewone gezigt, dat de oude Buffelsrivier statig afkwam. Al het korthaar op het dorp is bezig met het regtmaken van de sloot. Jongens, meer dan één begint reeds te watertanden naar de versche boter die hij binnen kort hoopt te eten, of zijne lippen te lekken bij de gedachte aan vette karbonaatjes. Hem, hij riekt ze reeds. Het weder steekt andermaal op.

Tijding gisteren ontvangen dat het geweldig geregend heeft in het Klein Roggeveld. Dat beteekent koren voor lekker witbrood.

AAMBEIJEN POEDER.

HET succes dat tot hiertoe gepaard ging met het gebruik van bovengenoemde Medicijn, heeft den Eigenaar, den heer C. H. BÖSENBERG, er toe gebragt dezelve meer prominent voor de aandacht van het Publiek te brengen; het werd in vergevallen bewezen een zeer krachtig middel te zijn tegen deze zoo algemeen heerschende ziekte, die aangeduid wordt door hoofdpijn, kortzigtigheid, drukking op de oogen, angst, duizeligheid, gebrek aan geestkracht, onregelmatigheid in het bloedpijn in de lenden en verstopping.

De bijzondere eigenschappen van dit Poeder om het bloed te verdunnen en een vrijen bloedsomloop te bevorderen, om de werking der ingewanden te prikkelen en te regelen, en ze te zuiveren van slijmerige en scherpe stoffen, nemen de onaangename uitwerkselen weg en genezen de ziekte. Het zal ook zeer heilzaam bevonden worden wanneer het gebruikt wordt als bovengemelde voorteekenen, de voorloopers van RHUMATISCHE JICHT zich voordoen, en ook bij drukking op de borst, droogheid, jeuken en chronische aandoeningen van de huid, en bij watersucht, meer bijzonder wanneer deze uit onderdrukte uitwaseming voortkomt.

Als een huismiddel bij verstopping kan het veilig worden aanbevolen, alsmede voor de behandeling van uitslag bij kinderen.

Volle bijzonderheden vergezellen elken Bottel. Priis 2s.; per Post 2s. 6d.

BEREID DOOR DEN EENIGEN EIGENAAR

C. H. BÖSENBERG, Chemist en Droogist, Swaan Apotheek, Hoek van Bree- en Kortemarktstraat, Kaapstad.

Geen connectie met eenige andere Bezigheid in de Kolonie.

N.B.—Dit geneesmiddel is bereid in den vorm van een Poeder, zoodat het voor altijd kan gehouden worden, zonder deszelfs eigenschappen te verliezen; een voordeel en andere mengsels niet bezitten.

Nieuwe Patente Water Lift of Noria (Bakkies Pomp.)

OM groote hoeveelheden water op te trekken uit groote diepten, voor besproeijing of voor het geven van Water aan vee. Het wordt gewerkt door een of meer Ezels, Paarden, of Ossen, volgens de diepte is, en de hoeveelheid van water, die moet worden opgetrokken. Een Ezel trekt omtrent 3,000 gallons water op in een uur. Deze Machines vereischen geene kostbare opzetting en stukken meer water op voor de aangewende kracht, dan eenige andere soort van Pomp. Prijzen en alle andere informatie kunnen verkregen worden van de Eenige Agenten

GEORGE FINDLAY & Co.,
Pakhuizen van IJzerwaren, Gravestraat.
KAAPSTAD.

D. ISAACS & CO.

MEUBELFABRIEKANTEN,
Bekleeders en komplete Huis-Meubileerders,
BIEDEN NU AAN

De Grootste Voorraad Meubelen in de Kolonie,
HUN VERTOONKAMERS DIE
30,000 VOETEN VLOERRUIMTE

BESLAAN, zijn nu open voor het Publiek, en behooren door allen di van plan zijn om te koopen te worden gezien. Daar D. I. & Co alleen goed gedroogd Hout bezigen tot het vervaardigen van Meubelen kunnen zij met vertrouwen elk artikel aanbevelen. Koopers zullen verder bevinden dat goede artikelen aan dit Magazijn goedkooper kunnen worden gekocht dan artikelen van mindere kwaliteit ergers anders.

De volgende zullen een denkbeeld geven van de lage prijzen waarvoor D. I. & Co. verkoopen in overeenstemming met de tijden.

	£	s.	d.
IJzeren Ledekanten, 2 ft. 6 in.	0	12	6
Matras (Best Klapperhaar) 2 ft. 6 in.	0	12	6
Ledekanten (volle grootte)	0	5	0
Volle Grootte Dubbele Matras (Best Klapperhaar)	1	5	0
Volle Grootte Dubbele van IJzerdraad Gewoven Spring Matras ...	1	17	6
Nette Waschtafel, met Lade en Twee Handdoeksporten	0	6	6

Aan dit Magazijn zal ook worden gevonden een grooten en goed gesorteerden voorraad Aardewerk, Glaswerk, IJzerwerk voor het Huishouden; in het kort elk Artikel benoodigd in een goed uitgerust Huis, en tegen Prijzen lager dan die van eenig ander Handelshuis in Zuid Afrika

Geillustreerde Catalogus en Prijslijst worden op aan vraag Postvrij toegezonden.

D. ISAACS & CO.,

80 tot 92 Langemarktstraat, Kaapstad

Snij **Machinen**

DE MASSEY MAAIJER.
DE MASSEY ZELFBINDER.

De ligtste, goedkoopste en beste Machine.

Iedere Landbouwer, die een goede Machine noodig heeft voor den naderenden Oogst, behoorde dadelijk een bestelling te doen voor den beroemden Albion Maaijer No. 3, nu in prijs verminderd tot £25.

R. M. Ross & Co.,

STRANDSTRAAT, KAAPSTAD,
Eenige Agenten voor bovengenoemde Machinen

WAARSCHUWING.

Aan onze Klanten en Vrienden, de Burgers en andere Inwoners van den Vrijstaat, Transvaal Kaapkolonie en Natal.

NIETS is meer schadelijk en gevaarlijk voor het Hoofd dan SLECHTE SNUIF. Wanneer ge dus uwe gezondheid op prijs stelt, zorgt dan dat ge de OTTO LANDSBERG & Co.'s Snuif rijgt, die uwe

VADERS EN VOORVADERS

gebruikt en steeds bevonden hebben GEZOND EN VERKWIKKEND TE ZIJN.
LANDSBERG'S ROOZE SNUIF voor Waterende Oogen,
LANDSBERG'S ZINKINS SNUIF voor Koude in het Hoofd.

Honderden van Dankbetuigingen.

Elke bottel draagt one zegel en geregistreerde opschrift.

Bij alle Winkeliers, Fabriek Kaapstad.

KAAPSCHE SPOORWEGEN.

TIJDTAFEL VAN 1 JULIJ 1889.
HOOFDLIJN:
KAAPSTAD NAAR KIMBERLEY.

HEEN STATIES.	Dagelijks	Dagelijks	Dagelijks	Donderdag Eerste Klasse
Vertrek van	v.m.	n.m.	n.m.	n.m.
KAAPSTAD ..	7.55	3.50	8.5	8.50
Woodstock ..	7.59	3.54	..	..
Zoutrivier Junctie ..	8.5	4.0	8.15	8.58
Maitland ..	8.10	4.5	..	..
Durbanweg Junc. ..	8.35	4.33	..	...
Muldersvlei Junctie	10.1	6.11	..	..
Klapmuts ..	10.15	6.29	..	..
Paarl ..	10.35	6.52	10.6	..
Lady Grey Brug ..	10.45	7.5	10.16	..
Aank. WELLINGTON	11.1	7.25	10.33	10.45
Vert. do. ..	11.20		10.56	10.51
Hermon ..	12.15	..	1.44	..
Piketberg Weg. n.m.	1.0	..	12.18	11.55
				v.m.
Tulbagh Weg ..	1.30	..	12.43	12.10
Ceres Weg ..	2.20	..	1.25	12.41
Breederivier ..	2.47	..	1.51	..
Goudini Weg ..	3.10	.	2.17	1.26
Aank. WORCESTER	3.45	..	2.40	1.45
Vert. do. .	4.5	..	2.50	2.0
Hexrivier ..	5.0	..	3.42	2.40
Hexrivier Oost ..	5.45	..	4.10	3.0
Triangle ..	7.20	..	5.45	4.20
Aank. TOUWSRIVIER	8.10	..	6.35	5.0
Vert. do. ...	..	..	6.45	5.10
Constable ..	..	..	7.45	
Matjesfontein ..	..	..	8.45	6.50
Vert. do. ...	..	..	9.25	6.52
Laingsburg ..	.	..	10.22	7.47
Grootfontein ..	..	..	11.50	9.6
			n.m.	
Prins Albert Weg ..	..	..	1.3	10.23
Fraserburg Weg ..	..	..	2.55	11.35
				n.m.
Aank. BEAUFT. W.	..	...	5.35	1.45
Vert. do.	..	...	6.5	1.55
Rhenosterkop ...	...	...	7.11	2.47
Nels Poort ..	..	...	8.10	3.27
Victoria West Weg	..	...	11.47	6.6
			v.m.	
Braak Poort ..	..	..	12.30	6.38
Richmond Weg ..	..	..	1.35	7.26
Deelfontein ..	..	..	2.45	8.23
Mijnfontein ..	..	...	3.15	8.48
Aank. DE AAR JNC.	..	...	4.15	9.33
Vert. do. ..	..	..	4.55	9.53
Houtkraal ..	..	...	6.4	10.10
Potfontein ..	..	...	6.43	11.24
Pauwpan ..	..	...	7.23	11.52
Krankuil ...	...	...	8.0	12.20
Aank. ORANJERIV ..	..	...	8.40	12.53
Vert. do. ..	..	..	9.19	1.5
Witteputs ..	..	...	9.59	1.36
Belmont ..	..	...	10.38	2.8
Graspan ..	..	..	11.5	2.30
Honigneskloof ...	...	...	11.35	3.0
			n.m.	
Modderrivier ..	..	..	12.16	3.33
Spijtfontein ..	..	..	1.1	4.12
Beaconsfield ..	..	..	1.40	4.50
Aank. KIMBERLEY ..	..	..	1.50	5.0

Passagiers voor Stations Zout Rivier naar Worcester, er onder begrepen, mogen niet per Sneltrein reizen.

TERUG STATIES.	Dingsdag 1ste Klasse	Woensdag 1ste Klasse	Dagelijks	Dagelijks	Dagelijks
Vertrek van	v.m.			n.m.	
KIMBERLEY ...	6.0	..	..	1.30	..
Beaconsfield ...	6.13	..	..	1.45	..
Spijtfontein ...	6.40	..	..	2.19	..
Modderrivier ...	7.8	..	..	2.50	..
Honigneestkloof	7.41	..	..	3.28	..
Graspan ..	8.5	..	..	3.59	..
Belmont ..	8.28	..	..	4.27	...
Witteputs ..	8.52	..	..	4.55	..
Aank. ORANJERIV	9.19	..	..	5.28	..
Vertrek do	9.44	..	..	6.0	..
Krankuil ..	10.19	..	..	6.45	..
Pauwpan ..	10.49	..	..	7.20	..
Potfontein ..	11.21	..	..	8.0	..
Houtkraal ..	11.54	..	..	8.45	..
Aank. De Aar, n m	12 39	..	..	9.35	..
Vertrek do	1.0	..	..	10.20	..
Mijnfontein .	1.48	..	..	11.25	..
				v.m.	
Deelfontein ..	2.17	..	..	12.10	..
Richmond Weg ..	3.4	..	..	1.30	..
Braak Poort ..	3.49	..	..	2.30	..
Victoria West Weg	4.30	..	..	3.30	..
Nels Poort ..	6.41	..	..	6.30	..
Rhenosterkop ..	7.12	..	..	7.20	..
Aank BEAUFT. W.	8.0	..	..	8.20	..
Vertrek do	8.10	..	..	8.55	..
Aank FRASERBG W	10.20	..	..	11.25	..
Vertrek do	10.22	..	..	11.35	..
				n.m.	
Prins Albert Weg...	11.37	..	..	1.22	
		v.m.			
Grootfontein ...		1.8	..	3.10	
Laingsburg ...	..	2.14	..	4.37	
Matjesfontein ...	...	3.23	..	5.50	
Vertrek do ...	...	3.25	..	6.30	
Constabel ...	...	..	..	7.55	
Aank. TOUWS RIV.	...	5.25	v.m.	8.45	
Vertrek do	..	5.37	6.35	8.55	
Triangle ...	...	6.30	7.41	9.27	
Hex Rivier Oost	..	7.31	9.0	11.27	
Hex Rivier ..	..	7.43	9.16	11.44	
				v.m.	
Aank WORCESTER	..	8.22	10.1	12.30	
Vertrek do ...	..	8.27	10.16	12 55	
Goudini Weg ..	..	..	10.43	1.25	
Breede Rivier ...	..		11.10	1.52	
Cerès Weg ...	..	9.31	11.45	2.23	
Tulbagh Weg ..	..	..	12.20	2.55	
Piketberg Weg ..	..	..	12 50	3.25	
Hermon ..	..	..	1.30	4.2	
Aank WELLINGTON	..	11.17	2.20	4.52	v.m.
Vertrek do ...	..	11.22	2.30	5.5	6.0
Lady Grey Brug ..	..	11.38	2.48	5.25	6.21
Paarl ...	..	11.44	2.57	5.37	6.34
Klapmuts ..	..	..	3.18	..	7.0
Mulders Vlei Junctie	...	.	3.28	..	7.14
Durban Weg Junctie	...	.	4.58	7.0	8.45
Maitland ..	..	n.m.	5.19	7.22	9.8
Zout Rivier ..	..	1.3	5.26	7.31	9.16
Woodstock ..	..	..	5.30	...	9.21
Aank. KAAPSTAD ..	..	1.10	5.35	7.40	9.25

Dagelijks van af Wellington naar Stellenbosch.

MALMESBURYSCHE TAKLIJN.

HEEN.		v.m.	n.m
Vertrek Kaapstad ...	... ...	7.55	3.50
Durbanweg { Aank	.. ...	8.35	4.30
Durbanweg { Vert	... ...	8.45	4.55
Kraaifontein ...	.. ...	9.10	5.20
Klipheuvel ...	.. ..	9.47	5.55
Kalabaskraal ..	.. ...	10.21	6.26
Aankomst Malmesbury	... ...	10.50	6.45

TERUG.		v.m.	n.m
Vertrek van Malmesbury	..	6.30	2.15
Kalabaskraal ...	... ...	7.2	2.55
Klipheuvel ...	... ...	7.37	3.35
Kraaifontein ...	... ..	8.10	4.11
Durbanweg { Aank	... ...	8.31	4.32
Durbanweg { Vert	... ...	8.45	4.58
Aankomst Kaapstad	.. ...	9.25	5.35

STELLENBOSSCHE TAK.

HEEN.		v.m.	n.m.
Vertrek Kaapstad ..	... ..	7.55	3.50
Durbanweg .. { Aank	..	8.35	4.30
Durbanweg .. { Vert	..	8.40	4.35
Kuils Rivier ..	.. ..	8.50	4.47
Eerste Rivier ...	.. ..	9.6	5.6
Lynedoch... ...	... ..	9.15	5.17
Vredenburg ...	... ..	9.24	5.30
Bosman's Crossing	... ..	..	..
Stellenbosch ...	... ..	9.40	5.50
Aankomst Mulders Vlei	...	10.1	6.11

TERUG.	v.m.	n.m.		v.m
Vertrek Mulders Vlei ..	7.14	3.28	Alleen Zondag.	6.18
Stellenbosch	7.37	3.50		6.39
Bosmans Crossing	..	..		...
Vredenburg	7.51	4.4		6.53
Lynedoch	7.59	4.13		7.2
Eerste Rivier	8.13	4.27		7.13
Kuilsrivier	8.30	4.45		7.32
Durbanweg { Aank	8.40	4.55		7.42
Durbanweg { Vert	8.45	4.58		7.43
Aankomst Kaapstad	9.25	5.35		8.20

Bij de plaatsen in cursief houdt de trein alleen stil als er passagiers zijn.

UNION LINIE
KONINKLIJKE MAILDIENST

UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ (BEPERKT)

DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar Engeland, via Madeira, om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., te St. Helena, Ascension, Madeira, en Lissabon als onder aanleggende.

VOOR ENGELAND.

ATHENIAN, Kapt. BAINBRIDGE, 13 Nov.
*SPARTAN, Kapt. WAIT, 27 Nov.
TARTAR, Kapt. TRAVERS, 11 Dec.
MOOR, Kapt. GRIFFIN, 25 Dec
MEXICAN, Kapt. JONES, 8 Januarij.

* Een van de Maatschappij's mooije Stoombooten zal SOUTHAMPTON verlaten voor HAMBURG, kort na de aankomst van deze Mailstoombooten.

RETOURKAARTJES naar ENGELAND, geldig voor Zes Maanden, worden uitgereikt tegen een vermindering van 10 percent op den Dubbelen Passageprijs.

RETOURKAARTJES voor HAVENS langs de KUST worden uitgereikt voor de terugreis binnen Drie Maanden per de Union of de Castle Maatschappij Stoombooten.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek aan de Kantoren van de Maatschappij, Adderleystraat.

THOS. E. FULLER,
Algemeene Bestierder voor Zuid Afrika.

ZUID-AFRIKAANSCHE
Koninklijke Maildienst.

De "Castle Mail Packets" Maatschappij

DE Stoombooten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar Londen om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., via Lissabon, Madeira en Plymouth, te Sint Helena en Ascension aanleggende op bepaalde tusschentijden.

6 November.—DRUMMOND CASTLE via Madeira en Lissabon.

20 November.—NORHAM CASTLE, via Madeira.

4 Dec.—GARTH CASTLE, Kapt. JEFFRIES, via St. Helena, Ascension, Madeira en Lissabon.

18 Dec.—ROSLIN CASTLE, Kapt. WEBSTER, via Madeira.

Voor vracht of passage vervoege men zich bij de Agentuur van de CASTLE MAILBOOT MAATSCHAPPIJ (Beperkt).

EXECUTEURSKAMER.

Akte van Overeenkomst, gedagteekend 1 April, 1859.

Opgesteld op de basis van de Originele Akte gedagteekend 22 Augustus 1838; tegenwoordige Akte ingelijfd door Akte van Parlement No. 17, 1859.

Opbetaald en Opgeloopen Kapitaal £48,000.

DIREKTEUREN:

De Ed. heer J. H. HOFMEYR, L.W.R., Voorzitter.
De WelEd. heer W. HIDDINGH, L.L.D.,
" I. P. H. VAN DER POEL,
" W. MARSH,
" G. C. GIE.

Zij die de Executeurskamer wenschen te benoemen tot Executeuren, Mede-Executeuren of anderszins, gelieven haar aan te stellen of te benoemen slechts onder den naam van "De Executeurskamer in Kaapstad."

De Direktie administreert Insolvente Boedels door haren Secretaris.

Op last van de Direkteuren,
J. H. N. ROOS,
Waarn. Secretaris.

Kantoor van de Executeurskamer,
Adderleystraat, hoek van de Waalstraat,
Kaapstad.

Westelijke Provinciale Bank
PAARL.

Nominaal Kapitaal ...	...	£50,000
Opbetaald Kapitaal ...	...	30,000
Reservefonds ...	...	26,000

DIRECTEUREN:

De Wel-Ed. hr. J. J. PROCTOR, L.W.V., Voorzitter.
— D. J. A. VAN DER SPUY, M.z.
— B. P. DU PLESSIS.
— F. J. P. RETIEF.
— CONSTANT WAHL.
— J. P. RETIEF.
— J. R. DE VILLIERS.

Malmesbury Tak, J. J. MARAIS, Ageerend Bestuurder.

Montagu Tak, P. A. EUVRARD, Jr., Bestuurder.

Agentschappen:—De Kaap de Goede Hoop (beperkt), te Kaapstad, Port Elizabeth, Kimberley.

De Standard Bank (beperkt), in de Transvaal en Natal.

Worcester Com. Bank.—Worcester.
Wellington Bank.—Wellington.
Stellenbosch Dist. Bank.—Stellenbosch.

De Bank koopt Wissels, en reikt uit Drafts betaalbaar in de voornaamste plaatsen van de Transvaal, Natal en Kaapkolonie, geeft Renten op Vaste Deposita, verdisconteert dagelijks goedgekeurde Wissels, en onderneemt alle gewone Bankbezigheid, beide aan het Hoofdkantoor en de Takken.

De Directeuren komen bijeen Dingsdags en Vrijdags, te 10 v.m.

J. S. DE VILLIERS, A. M.zn,
Algemeene Bestierde

Onder Begunstiging van Zijn Hoog Ed. den Staats-President S. J. P. KRUGER en Generaal N. J. SMIT.

IN RUTTER'S *Innes* Zadel zijn al de goede hoedanigheden van die van Crichton en de andere der Beste Koloniale makers vereenigd. Er wordt speciale aandacht besteed aan en studie gemaakt van het gemak van Paard en Ruiter. Probeer den nieuwen Veerzetel met gomelastiek en toegerust met een patente Stijgbeugelstand, nu zoo zeer op prijs gesteld. Zadels van iedere soort op order gemaakt en bekleed. Reparaties redelijk.

ALSOOK

Prachtige Stellen Tuig, met Zilver en Koper Beslag, met de Hand Genaaid en tegen lage prijzen.

Zend om Prijslijst
A. T. RUTTER,
24 Darlingstraat, Kaapstad.

Gedrukt en uitgegeven door M. G. REGTER handelende onder den stijl of de firma van HOFMEYR & REGTER, Groenteplein, Kaapstad.